

Konsolideeritud majandusaasta aruanne

Ärinimi	Paldiski Sadamate AS
Äriregistri kood	10425338
Aadress	Peetri 11 76805 Paldiski, Eesti Vabariik
Telefon	+372 651 1010
Faks	+372 651 1011
Elektronpost	info@portofpaldiski.ee
Interneti koduleht	www.portofpaldiski.ee
Põhitegevusala	sadamate töö ja veeteede kasutamisega seotud tegevused, laadungikäitlus
Emaettevõte	CNP Investments N.V.
Majandusaasta algus	1. jaanuar 2016
Majandusaasta lõpp	31. detsember 2016
Audiitor	Ernst & Young Baltic AS

SISUKORD

SISUKORD	2
KONSOLIDEERIMISGRUPI TEGEVUSARUANNE	3
KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	6
KONSOLIDEERITUD FINANTSSEISUNDI ARUANNE	6
KONSOLIDEERITUD KASUMIARUANNE	7
KONSOLIDEERITUD RAHAVOOGUDE ARUANNE	8
KONSOLIDEERITUD OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE	9
LISAD KONSOLIDEERIMISGRUPI RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDELE	10
Lisa 1. Arvestuspõhimõtted	10
Lisa 2. Raha	21
Lisa 3. Nõuded ja ettemaksed	21
Lisa 4. Nõuded ostjate vastu	21
Lisa 5. Ettemaksed	21
Lisa 6. Varud	22
Lisa 7. Kinnisvarainvesteeringud	22
Lisa 8. Materiaalne põhivara	23
Lisa 9. Immateriaalne põhivara	24
Lisa 10. Võlakohustised	25
Lisa 11. Võlad ja ettemaksed	28
Lisa 12. Võlad tarnijatele	28
Lisa 13. Võlad töötajatele	28
Lisa 14. Maksuvõlad	28
Lisa 15. Omakapital	28
Lisa 16. Müügitulu	29
Lisa 17. Müüdnud teenuste kulu	30
Lisa 18. Turustuskulud	30
Lisa 19. Üldhalduskulud	30
Lisa 20. Muud äritulud	30
Lisa 21. Muud ärikulud	31
Lisa 22. Finantskulud	31
Lisa 23. Personalikulud	31
Lisa 24. Kasutusrent	31
Lisa 25. Tehingud seotud osapooltega	32
Lisa 26. Lisa konsolideeritud rahavoogude aruande juurde	34
Lisa 27. Tütarettevõtete aktsiad	34
Lisa 28. Eraldised ja tingimuslikud kohustused	35
Lisa 29. Mitterahalised tehingud	36
Lisa 30. Finantsriskide juhtimine	36
Lisa 31. Bilansipäevajärgsed sündmused	39
Lisa 32. Finantsinformatsioon emaettevõtte kohta	40
VANDEAUDIITORI ARUANNE	43
MÜÜGITULU JAOTUS VASTAVALT EESTI MAJANDUSE TEGEVUSALADE	
KLASSIFIKAATORILE (EMTAK)	45
KAHJUMI KATMISE ETTEPANEK	46
JUHATUSE JA NÕUKOGU LIIKMETE ALLKIRJAD 2016. AASTA MAJANDUSAASTA	
ARUANDELE	47

KONSOLIDEERIMISGRUPI TEGEVUSARUANNE**Üldinfo**

Paldiski Sadamate AS-i gruppi kuuluvad: emaettevõtte Paldiski Sadamate AS ja tütarettevõtted OÜ Palsteve ja OÜ Pintomar. Paldiski Sadamate AS omab kontrolli kahe tütarettevõtte üle.

Paldiski Põhjasadam on Balti mere ääres asuv, 100% eraomanduses olev merekaubasadam. Sadama territooriumi ja akvatooriumi valdajaks on Paldiski Sadamate AS. Vastavalt Eesti Vabariigi seadustele võib sadam vallata akvatooriumi pikaajalise kasutusõiguse alusel, mis võimaldab tal kontrollida laevade liikumist sellel territooriumil. Sadama kogu maismaaterritoorium kuulub Paldiski Sadamate AS-ile omandiõiguse alusel.

Paldiski Sadamate AS-i peamiseks tegevusalaks on sadamateenuste osutamine ja majandustegevuse edendamine ettevõtte poolt hallatavas Paldiski Põhjasadamas.

Paldiski Põhjasadam on Eesti Sadamate Liidu ja Eesti Kaubandus - Tööstuskoja liige. Paldiski Põhjasadam omab vabamajandustsooni staatust.

Sadama ning sadamas tegutseva tütarettevõtte stividorfirma OÜ Palsteve tehnilised võimalused vastavad sadamaoperaatoritele kehtestatud ülemaailmsetele standarditele, mida kinnitavad ka saadud sertifikaadid ISO9001:2008, ISO14001:2004 ning Euroopa Mereohutuse Ameti otsus rahvusvahelise ISPS auditi läbimise kohta. 2016. aastal väljastati sertifikaat OHSAS 18001:2007, mis sisaldab töötervishoiu ja -ohutusega seotud nõudeid ning võimaldab ettevõttel riske ohjata ja oma tegevust tõhustada. Lisaks olemasolevatele sertifikaatidele toimub 2017. a juhtimissüsteemi kaasajastamine ja väljatöötamine ISO9001:2015, ISO14001:2015, ISO 45001:2016 osas.

Paldiski Sadamate AS opereerib Koidula piiripunkti ooteala juhindudes Koidula piiripunkti ooteala töös rangelt EV Siseministeeriumi ja Paldiski Sadamate AS-i vahelisest halduslepingust. Sadam asetseb väljakujunenud mere-, raudtee- ja maantee ristumiskohas. Mis on võimalikest mugavaim geograafiline asend kaupade veoks kahe suure tarbijaturu – Venemaa ja Euroopa Liidu vahel.

Paldiski Põhjasadam võtab vastu selliste firmade aluseid nagu: KESS, Finnlines, DFDS, Eukor, UECC, M.O.L, W.W.L, NYK, HÖEGH.

Sadamal on kaasaegne ja hästi välja arendatud infrastruktuur.

Sadamasiseselt on kõik laod ja kaid omavahel ühendatud raudteedega.

Riigimaantee kaudu on tagatud hea ühendus nii Tallinna-ga kui ka itta ja lõunasse suunduvate peamagistraalidega.

Sadamasse saabuvatel laevadel on võimalus täiendada oma joogivee varusid, lülitada kai elektrivarustussüsteemi ning anda ära prügi, fekaal- ja naftasaadustega saastatud veed.

Kaid on varustatud asjakohaste seadmetega üld-, konteiner- ja RO-RO-tüüpi veoste vastuvõtuks. Kaiääre suurim sügavus on 11,8 meetrit ja pikima kai pikkus on 310 meetrit, mis võimaldab sadamal vastu võtta ka ookeanilaevu. Sadama akvatoorium on Baltimerest eraldatud 375 meetri pikkuse kaitsemuuliga.

Landlord-tüüpi sadamana on Paldiski Sadamate AS-i peamine ülesanne tagada sadama operaatorile vajalik infrastruktuur.

Tütarettevõttel OÜ Palsteve-I on Euroopa Liidu poolt volitatud majandusoperaatori (AEO) staatus. OÜ Palsteve on Paldiski Põhjasadamas tegutsev operaator-stividorfirma, kes tegeleb kaupade käitlemise, laadimise, lossimise jt. operaator-stividorteenuste osutamisega klientidele.

Lisaks tegeleb OÜ Palsteve kaupade kaalumise ja talmaniteenustega, ladustamisega, puistekaupade pakendamisega, tollilao ja -terminali teenustega.

Sadamas on 240 000 m² lahtiseid laoplatse ja 25 000 m² laohooneid sh laoruumid aktsiisikauba ja kuivainete hoiustamiseks. Laod on renoveeritud ning kaasaegsed logistilised lahendused rahuldavad ka kõige nõudlikumate klientide vajadusi.

2015. a soetati juurde tehnikat ja tarkvara laovarvestusprogrammide jaoks, tehti platsil Majaka 2, 2B parendustöid, remonditi pöörmete ja raudteeharu ristumiskohta, jätkati optilise kaablivõrgu paigaldamist sadama territooriumile, rajati Majaka 9, 11 PDI-keskusesse täiendav tankla ja soetati ka kinnistu aadressil Peetri 41, Paldiskis.

Kaasajastatud mineraalväetiste ümberlaadimise kompleksis on võimalik teostada puistekaupade laadimist sõltumata ilmastikutingimustest. On olemas kaks pakkeliini puistekauba pakendamiseks koos laadimisega euroalustele ning täiendava kiletamisega. Samuti on sadamas olemas segamismasin (blender) eri liiki väetiste valmistamiseks.

PDI (pre-delivery inspection) keskuses toimub mootorsõidukite müügiks ettevalmistamine. Keskuses on võimalik paigaldada autodele lisaseadmeid, teostada tehnilist ülevaatust, kiletamist ja autode pesu.

Professionaalne, kahes vahetuses töötav meeskond ja kaasaegne sadamatehnika tagavad ööpäevaringselt kiire ja kvaliteetse teeninduse.

Sadama territoorium ja laoplatid on varustatud 24/7 toimivate videovalve- ja signalisatsioonisüsteemidega, mis on otse ühendatud linna politseiteenistusega. Sadama ja suletud territooriumi sissepääsu juurde on paigaldatud autoveokite registreerimismärkide automaatlukejad.

Majanduskeskkond

Paldiski Põhjasadamal on olemas vajaliku suurusega maakrundid oma plaaniliste tegevuste teostamiseks ning samuti väga hea potentsiaal oma äri edasiarendamiseks. Maakrundid, millel sadam asub, paiknevad raudtee ja mere vahel, Paldiski linna vahetus läheduses. 99 hektari suurune sadam-akvatoorium on otseselt sadama vastutuse all olev tsoon. Sadama territoorium laiub kokku 70 hektaril.

Eesti merenduse arengut mõjutavad transiidivedude aspektist esmajoones Venemaa majandustsoon ning ida- ja läänevahelisele transiidile orienteeritud tsoon.

Äritegevuse lahutamatuks osaks peetakse ka transporditurgudel oma võimaluste ja eeliste tutvustamist ning äriklientidele sadamateenuste kogupaketi pakkumist konkreetsetele kaubavoogudele.

Paldiski Põhjasadama strateegiliseks eesmärgiks on pakkuda võimalikult komplekset teenust: alates kauba ärasaatmisest tootja poolt kuni selle kohaletoimetamiseni lõpptarbijale (door-to-door). Pakutakse multimodaalset veoste transporti, kasutades ära Paldiski Põhjasadama Grupi poolt pakutavaid eeliseid, mis võimaldavad veoste omanikel veole ja tollivormistusele kuluvat aega oluliselt lühendada.

Sadam pakub oma klientidele veoste kohaletoimetamise logistikaskeemi optimeerimise teenustepaketti. On loodud nn roheline koridor Paldiski Põhjasadama ja Vene Föderatsioonis Petseris asuva tollilao Mikom vahel.

Koidula piiripunkti sujuv töö omab kaudset mõju nii Paldiski Põhjasadama, teiste Eesti sadamate kui ka kogu transiidisektori efektiivsemale ning konkurentsivõimelisemale toimimisele.

Sadamal on olemas otseleping kaupade veoks Vene Föderatsiooni Raudteel, mis tagab konkurentsivõimelisemad raudteeveo tariifid ning kaupade operatiivse mahalaadimise Vene Föderatsioonis. Sadam omab autoparklat maakrundil, mis asub 500 meetri kaugusel Eesti-Vene piirist. Autoparklas on kohti 75 autotreilerile + 200 sõiduautole.

Läänemere piirkonnas on peamised konkurentsi pakkuvad sadamad Vuosaari, Kotka, Hanko, Hamina, kustkaudu Venemaa impordib suurema osa oma kaubakäibest. Ventspilsi sadam on kaubakäibelt suurim sadam Lätis, lisaks tegutsevad transiidialal ka Riia ja Liepaja sadamad. Peamisteks konkurentideks Eestis on Tallinna Sadam ning Sillamäe Sadam.

Majanduskeskkond Eestis:

- Rahvusvaheliste veokulude vähenemine tänu meretee lühenemisele;
- Aastaringne navigatsioon;
- Eestist Euroopasse teeloleku aja oluline lühenemine;
- Eesti on Aasia majanduspiirkondadele kõige lähem Euroopa Liidu liikmesriik, mis võimaldab rahvusvahelistele kaubavedudele väga soodsa ökonoomikaga kaubakoridore. Raudteed ja maanteed ühendavad sadamat Balti maade, Valgevene, Venemaa keskosa, Uurali piirkonna, Lääne-Siberi, Kasahstani ning paljude teiste riikidega;
- Eesti on arenenud mereriik;
- Eesti raudteesüsteem on üks efektiivsemaid Euroopas;
- Ettevõtluskeskkond on vastavuses Euroopa Liidu ja rahvusvahelise õigusega;
- Eestis on hästi arenenud ja rahvusvaheliselt tuntud transpordifirmad, ekspedeerijad, ja transpordiagentuurid, kes on partneriteks ka Eesti riigiasutustele ja rahvusvahelistele klientidele.

Keskkonnamõjud

Paldiski Põhjasadamal puuduvad negatiivsed keskkonnamõjud ümbritsevale piirkonnale. Tulenevalt asukohast (linna vahetu lähedus) ollakse keskendunud keskkonnale ohutute kaupade käitlemisele.

Paldiski Põhjasadam jätkab kvaliteetset juhtimistegevust ja suhtub täie tõsidusega keskkonnavalasse töösse.

Tegevustulemused

2016. a moodustasid soetused 360 505 eurot (2015: 730 819 eurot) võttes arvesse ka lõpetamata ehituse muutusi.

Paldiski Sadamate AS-i bilansimaht moodustas seisuga 31.12.2016 57 081 511 eurot (2015: 59 589 930 eurot). 2016. aastal moodustas ettevõtte konsolideeritud müügitulu 10 885 171 eurot (2015: 11 864 373 eurot). Müügitulust 23% (2015: 21%) moodustas 2016. aastal sadamateenuste osutamine Paldiski Põhjasadamas sildunud laevadele, 59% (2015: 60%) stividorteenuste osutamine kauba omanikele ja muude teenuste osakaal oli 18% müügitulust (2015: 19%).

Peamised finantssuhtarvud	2016	2015
Müügitulu (eurodes)	10 885 171	11 864 373
Käibekasv	-8,3%	-5,6%
Puhaskahjum (eurodes)	-3 141 716	-3 070 249
Lühiajaliste kohustuste kattekordaja	0,79	0,54

Suhtarvude arvutamisel kasutatud valemid:

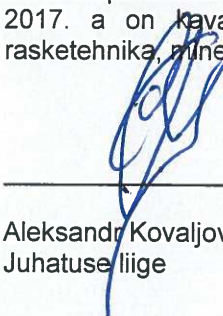
Käibe kasv (%) = (müügitulu 2016 – müügitulu 2015) / müügitulu 2015 × 100

Lühiajaliste kohustuste kattekordaja (kordades) = käibevara / lühiajalised kohustused

Eesmärgid järgmiseks majandusaastaks

2017. aastal keskendume nagu ka eelnevatel aastatel kommertstegevusele, multimodaalse teenuse pakkumisele, veomahtude kasvatamisele, müügituru laiendamisele.

2017. a on kavas jätkata koostööd varasemate pikaajaliste äripartneritega sõiduautode, rasketehnika, mineraalväetiste ja moodulite käitlemise osas.

Aleksandr Kovaljov
Juhatuse liige

22 juuni 2017. a

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE**KONSOLIDEERITUD FINANTSSEISUNDI ARUANNE**

(eurodes)		31.12.2016	31.12.2015
Raha ja pangakontod	2	207 759	28 307
Nõuded ja ettemaksed	3	1 138 808	1 294 470
Varud	6	941 514	943 096
Käibevara kokku		2 288 081	2 265 873
Kinnisvarainvesteeringud	7	302 802	307 402
Materiaalne põhivara	8	54 146 494	56 692 286
Immateriaalne põhivara	9	344 134	324 369
Põhivara kokku		54 793 430	57 324 057
Varad kokku		57 081 511	59 589 930
Võlakohustised	10	728 808	2 202 695
Võlad ja ettemaksed	11	2 153 062	1 979 728
Lühiajalised kohustised kokku		2 881 870	4 182 423
Pikaajalised võlakohustised	10	51 421 868	54 488 018
Pikaajalised kohustised kokku		51 421 868	54 488 018
Kohustised kokku		54 303 738	58 670 441
Aktsiakapital	15	497 548	496 110
Aažio		51 022 168	46 023 606
Kohustuslik reserv		49 529	49 529
Katmata kahjum		-48 730 289	-45 594 993
Emaettevõtte omanikele kuuluv omakapital kokku		2 838 956	974 252
Vähemusosalus		-61 183	-54 763
Omakapital kokku		2 777 773	919 489
Kohustised ja omakapital kokku		57 081 511	59 589 930

KONSOLIDEERITUD KASUMIARUANNE

(eurodes)		2016	2015
Müügitulu	16	10 885 171	11 864 373
Müüdud teenuste kulu	17	-11 496 559	-11 634 528
Brutokasum(-kahjum)		-611 388	229 845
Turustuskulud	18	-41 758	-38 322
Üldhalduskulud	19	-1 274 148	-1 275 807
Muud äritulud	20	64 089	10 589
Muud ärikulud	21	-29 836	-32 586
Ärikahjum		-1 893 041	-1 106 281
Finantstulud		53	298
Finantskulud	22	-1 248 728	-1 964 266
Kahjum enne tulumaksustamist		-3 141 716	-3 070 249
Aruandeaasta puhaskahjum		-3 141 716	-3 070 249
<i>sh emaettevõtte omanike osa</i>			
<i>koondkahjumist</i>		-3 135 296	-3 068 763
<i>sh vähemusomanike osa koondkahjumist</i>		-6 420	-1 486

KONSOLIDEERITUD RAHAVOOGUDE ARUANNE

(eurodes)		2016	2015
Puhaskahjum		-3 141 716	-3 070 249
Puhaskahjumi korrigeerimised:	26	4 109 458	4 977 472
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus		172 290	-4 667
Varude muutus		-6 428	-501 009
Äritegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus		202 298	705 165
Kokku rahavood äritegevusest		1 335 902	2 106 712
Põhivara soetamine	26	-361 294	-468 518
Materiaalse põhivara müük		0	362
Antud laenud		-6 900	0
Laekunud intressid		6	5
Kokku rahavood investeerimistegevusest		-368 188	-468 151
Saadud laenud		1 122 784	1 392 427
Saadud laenude tagasimaksed		-1 343 668	-2 507 941
Arvelduskrediidi muutus		-155 756	37 270
Kapitalirendi põhiosa maksed		-372 350	-468 098
Makstud intressid		-39 272	-102 187
Kokku rahavood finantseerimistegevusest		-788 262	-1 648 529
Rahavood kokku		179 452	-9 968
Raha ja raha ekvivalendid perioodi algul	2	28 307	41 936
Raha ja raha ekvivalentide muutus		179 452	-9 968
Valuutakursside muutuste mõju		0	-3 661
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpul	2	207 759	28 307

KONSOLIDEERITUD OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE

	Emaettevõtja omanike osa				
(eurodes)	Aktsia- kapital	Aažio	Kohustuslik reservkapital	Jaotamata kasum	Kokl
Saldo 31.12.2014	494 672	42 934 606	49 529	-42 526 230	952 5
Aktsiate emissioon	1 438	3 089 000	0	0	3 090 4
Aruandeperioodi koondkahjum	0	0	0	-3 068 763	-3 068 7
Saldo 31.12.2015	496 110	46 023 606	49 529	-45 594 993	974 2
Aktsiate emissioon	1 438	4 998 562	0	0	5 000 0
Aruandeperioodi koondkahjum	0	0	0	-3 135 296	-3 135 2
Saldo 31.12.2016	1 438	4 998 562	49 529	-48 730 289	2 838 9

Aktsiakapitali kohta on detailsemalt kirjutatud lisas 15.

LISAD KONSOLIDEERIMISGRUPI RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDELE**Üldinformatsioon**

Paldiski Sadamate AS on 100% erakapitalil põhinev kontsern.

Paldiski Sadamate AS-i emaettevõtja on CNP Investments N. V.

2014. a algul koosnes Paldiski Sadamate AS-i grupp emaettevõttest Paldiski Sadamate AS-st ja tütarettevõtetest OÜ Palsteve ja OÜ Pintomar, mis on registreeritud Eestis.

Seisuga 31.12.2016 omab Paldiski Sadamate AS kontrolli kahe tütarettevõtte üle:

- OÜ Palsteve 99,20% (2015: 99,20%)

- OÜ Pintomar 100% (2015: 100%)

Grupi peamiseks äritegevuseks on sadama-ja stividoriteenuste osutamine Paldiski Põhjasadamas, Eestis.

Kontsernis töötas 2016. a keskmiselt 290 (2015: 295) töötajat.

Paldiski Sadamate AS on registreeritud Eestis, 76805 Paldiskis, Peetri 11 ja äritegevuse koht on samal aadressil. Tegutseb põhiliselt Eesti Vabariigis. Paldiski Sadamate AS aktsiad ei ole noteeritud väärtpaberibörsidel.

Lisa 1. Arvestuspõhimõtted**Koostamise alused**

Paldiski Sadamate AS-i 2015. a konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Rahvusvaheliste Finantsaruandluse Standarditega (IFRS) ja Rahvusvaheliste Finantsaruandluse Tõlgenduste Komitee (IFRIC) poolt välja antud tõlgendustega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Paldiski Sadamate AS-i (edaspidi ka "emaettevõtte") ning tema tütarettevõtete (edaspidi koos "kontsern") konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kasutades soetusmaksumuse meetodit, välja arvatud juhtudel, kui arvestuspõhimõtetes on kirjeldatud teisiti.

2015. a konsolideeritud finantsaruanne on koostatud järjepidevuse ja võrreldavuse põhimõtete alusel, mis tähendab, et kontsern järgib alati samu raamatupidamispõhimõtteid ja esitusviisi. Raamatupidamismõtteid ja esitusviisi muudetakse üksnes juhul, kui seda nõutakse uute või muudetud rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite (IFRS) ja nende tõlgenduste alusel või kui uus raamatupidamispoliitika või esitusviis annab objektiivsema ülevaate kontserni finantsseisust, finantstulemustest ja rahavoogudest.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes, kui ei ole teisiti märgitud.

Vastavalt Eesti Vabariigi äriseadustikule, kinnitatakse juhatuse poolt koostatud ja nõukogu poolt heaks kiidetud majandusaasta aruanne, mis sisaldab endas ka raamatupidamise aastaaruannet, aktsionäride üldkoosoleku poolt. Aktsionäridel on õigus juhatuse poolt koostatud ja kinnitatud majandusaasta aruannet mitte heaks kiita ning nõuda uue aruande koostamist.

Uute ja/või muudetud IFRS standardite ja IFRIC-i tõlgenduste rakendamine

Alates 1. Jaanuarist 2015 on kontsern/ rakendanud järgnevaid uusi ja/või muudetud IFRS standardeid:

- Muudatustekogumik "Iga-aastased IFRS-i parandused ajavahemikuks 2011–2013"
- Tõlgendus IFRIC 21 – *Lõivud*

„Iga-aastased IFRS-ide parandused ajavahemikus 2011 – 2013“ on kogumik järgmistest muudatustest:

- IFRS 1 *Rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite esmakordne kasutuselevõtt*
- IFRS 3 *Äriühendused*
- IFRS 13 *Õiglase väärtuse määrtmine*
- IAS 40 *Kinnisvarainvesteeringud*

Tõlgendus IFRIC 21 – Lõivud

Tõlgendus käsitleb valitsuse poolt kehtestatud maksude ja lõivude raamatupidamisarvestust (v.a tulumaks). Maksukohustus kajastatakse finantsaruannetes kohustuse tinginud sündmuse toimumise hetkel. Selle tõlgenduse rakendamine ei avaldanud mõju Kontserni finantsaruannetele.

Vastuvõetud, kuid mitte veel jõustunud standardid

Kontsern ei ole rakendanud järgnevaid IFRS-i ja IFRIC-i tõlgendusi, mis on käesoleva raamatupidamisaruande avaldamise kuupäevaks vastu võetud, kuid ei ole veel jõustunud:

IAS 1 Finantsaruannete esitamine muudatused: Avalikustamisalgatus

(kohaldatakse 1. jaanuaril 2016 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele)

Muudatustega täpsustatakse standardit IAS 1, et lihtsustada finantsaruannete esitusviisi osas tehtavate hinnangute andmist. Kontsern ei ole veel hinnanud selle standardi rakendamise mõju.

IAS 7 Rahavoogude aruanded: Avalikustamisalgatus (kohaldatakse 1. jaanuaril 2017 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele peale EL-i poolt heakskiitmist)

Muudatustega täiendatakse aruande lugejatele kontserni finantseerimistegevuse kohta antavat informatsiooni. Ettevõtte on kohustatud avalikustama täiendavaid andmeid finantseerimistegevusega seotud kohustuste rahaliste ja mitterahaliste muutuste kohta, näiteks, avalikustades raamatupidamise aastaaruande lisades finantseerimistegevusega seotud kohustuste bilansiliste maksumuste muutuste analüüsi. Muudatuste rakendamine ei mõjuta kontserni finantsseisundit ega tulemust, kuid võib muuta kontserni poolt avalikustatavat teavet.

IAS 12 Tulumaks: Edasilükkunud tulumaksuvara kajastamine kasutamata maksukahjumitelt (kohaldatakse 1. jaanuaril 2017 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele peale EL-i poolt heakskiitmist)

Muudatustega täpsustatakse, kuidas arvestada edasilükkunud tulumaksuvara õiglasest väärtusest kajastatavatel finantsinstrumentidel arvestatud realiseerumata kahjumitelt. Kontsern ei ole veel hinnanud selle standardi rakendamise mõju.

IAS 16 Materiaalsed põhivarad ja IAS 38 Immateriaalsed varad muudatused: Aktsepteeritavate amortisatsioonimeetodite täpsustamine

(kohaldatakse 1. jaanuaril 2016 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele)

Muudatuses antakse täiendavaid juhiseid materiaalse ja immateriaalse põhivara amortisatsiooni arvestamiseks. Selgitatakse, et tulupõhist meetodit ei peeta vara kasutamise kajastamiseks sobivaks. Muudatuse rakendamine ei avalda mõju kontserni finantsaruannetele, kuna kontsern ei kasuta tulupõhiseid kulumiarvestuse ja amortisatsioonimeetodeid.

IAS 16 Materiaalsed põhivarad ja IAS 41 Põllumajandus muudatused: Viljakandvad taimed

(kohaldatakse 1. jaanuaril 2016 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele)

Viljakandvad taimed hakkavad kuuluma edaspidi IAS 16 *Materiaalsed põhivarad* rakendusallasse ning nende kajastamisel tuleb järgida kõiki antud standardi nõudeid. Muudatuse rakendamine ei avalda mõju kontserni finantsaruannetele, kuna kontsernil ei ole viljakandvaid taimi.

IAS 19 Hüvitised töötajatele muudatused

(kohaldatakse 1. veebruaril 2015 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele)

Muudatused puudutavad töötajate poolt kindlaksmääratud hüvitistega plaani tehtavate sissemaksete raamatupidamisarvestust. Kuna kontserni töötajad ei tee selliseid sissemakseid, ei avalda selle muudatuse rakendamine mõju kontserni finantsaruannetele.

IAS 27 muudatused Kapitaliosaluse meetodi kasutamine konsolideerimata finantsaruannetes

(kohaldatakse 1. jaanuaril 2016 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele)

Muudatustega taaskehtestatakse kapitaliosaluse meetodi kasutamise võimalus tütar-, ühis- ja sidusettevõtetesse tehtud investeeringute kajastamisel emaettevõtte konsolideerimata finantsaruannetes. Kontsern ei ole veel hinnanud selle standardi rakendamise mõju.

IFRS 11 Ühised ettevõtmised muudatus: Ühistegevuses osaluse omandamise kajastamine
(kohaldatakse 1. jaanuaril 2016 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele)

IFRS 11 käsitleb osaluse kajastamist ühisettevõtetes ja ühistegevustes. Muudatuses antakse täiendavaid juhiseid selle kohta, kuidas kajastada raamatupidamises osaluse omandamist ühiselt kontrollitavates varades ja kohustustes, mis sisaldavad üht või mitut äritegevust. Muudatuse rakendamine ei avalda mõju kontserni finantsaruannetele, kuna kontsernil ei ole osalusi ühisettevõtetes ega ühistegevust.

IFRS 9 Finantsinstrumendid

(kohaldatakse 1. jaanuaril 2018 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele peale EL-i poolt heakskiitmist)

IFRS 9 asendab standardi IAS 39. Standard kehtestab uue finantsvarade klassifitseerimise ja mõõtmise raamistiku, finantskohustuste raamatupidamisliku kajastamise nõuded, finantsvarade allahindluse reeglid ja riskimaandamisarvestuse erireeglid. Kontsern ei ole veel hinnanud selle standardi rakendamise mõju.

IFRS 10 ja IAS 28 muudatused – Varade müügi ja üleandmise tehingud investori ja tema sidus- või ühisettevõtete vahel (heakskiitmine määramata ajaks edasi lükatud)

Muudatuses käsitletakse ebakõlasid IFRS 10 ja IAS 28 nõuete vahel, mis puudutavad varade müügi ja üleandmise tehinguid investori ja tema sidus- või ühisettevõtete vahel. Muudatuste tulemusena kajastatakse kasumeid ja kahjumeid äritegevuseks kvalifitseeruvate varadega tehtavate tehingute puhul täies ulatuses ning äritegevuseks mitte kvalifitseeruvate varade puhul osaliselt. Kontsern ei ole veel hinnanud selle standardi rakendamise mõju.

IFRS 14 Regulaatiivsed edasilükkunud saldod

(kohaldatakse 1. jaanuaril 2016 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele peale EL-i poolt heakskiitmist)

Standard lubab ettevõtetel IFRS-i esmakordsel rakendamisel jätkata regulaatiivsete varade ja kohustuste kajastamist. Tagamaks finantsaruannete võrreldavust ettevõtetega, kes juba rakendavad IFRS-i ega kajasta selliseid saldosisid, nõuab standard regulaatiivsete määrade mõju kajastamist muudest varadest ja kohustustest eraldi. Ettevõtetel, kes juba kajastavad oma finantsaruandeid vastavuses IFRS-iga ei ole lubatud antud standardit rakendada. Standardi rakendamine ei avalda kontsernile mingit mõju.

IFRS 15 Kliendilepingutest saadav tulu

(kohaldatakse 1. jaanuaril 2018 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele peale EL-i poolt heakskiitmist)

Standardiga IFRS 15 kehtestatakse 5-astmeline mudel, mida hakatakse rakendada kliendilepingutest teenitavale tulule sõltumata tegevusalast ja tulutehingu liigist. Lisaks suurenevad oluliselt avalikustamismõjud. Kontsern ei ole veel hinnanud selle standardi rakendamise mõju.

IFRS 16 Rendiarvestus

(kohaldatakse 1. jaanuaril 2019 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele peale EL-i poolt heakskiitmist)

Standard IFRS 16 asendab standardi IAS 17 ja täpsustab, kuidas kajastada, mõõta ja esitada rente ning millised on avalikustamise nõuded finantsaruannetes. Standardi kohaselt kajastavad rentnikud kõiki rentidega seotud varasid ja kohustusi ühtse mudeli alusel bilansis, v.a juhul kui rendiperioodi pikkus ei ületa 12 kuud või renditava vara väärtus on väheoluline. Rendileandjate jaoks jääb rentide kajastamine suures osas muutumatuks. Kontsern ei ole veel hinnanud selle standardi rakendamise mõju.

IFRS-ide täiendused

2013. aasta detsembris andis IASB välja muudatustekogumiku "Iga-aastased IFRS-ide parandused ajavahemikuks 2010 – 2012" (kohaldatakse 1. veebruaril 2015 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele):

- IFRS 2 *Aktsiapõhine makse*
- IFRS 3 *Äriühendused*
- IFRS 8 *Tegevussegmendid*
- IFRS 13 *Õiglase väärtuse määrtamine*
- IAS 16 *Materiaalsed põhivarad*
- IAS 24 *Seotud osapooli käsitleva teabe avalikustamine*
- IAS 38 *Immateriaalsed varad*

2014. aasta septembris andis IASB välja muudatustekogumiku "Iga-aastased IFRS-ide parandused ajavahemikuks 2012 – 2014" (kohaldatakse 1. jaanuaril 2016 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele):

- IFRS 5 *Müügiks hoitavad põhivarad ja lõpetatud tegevusvaldkonnad*
- IFRS 7 *Finantsinstrumendid: avalikustatav teave*
- IAS 19 *Hüvitised töötajatele*
- IAS 34 *Vahefinantsaruandlus*

Nende muudatuste rakendamine võib mõjutada kontserni arvestuspõhimõtteid ja avalikustatavat teavet, kuid need ei mõjuta kontserni finantsseisundit ega -tulemusi.

Kontsern plaanib rakendada ülaltoodud standardid ja tõlgendused nende jõustumise päeval, eeldusel, et need on EL-i poolt heakskiidetud.

Konsolideerimine

Tütarettevõtted on kõik ettevõtted (sh eriotstarbelised ettevõtted), mille osas Kontsernil on õigus valitseda ettevõtte finantspoliitika ja tegevuse üle ning mille puhul üldiselt üle poole hääleõigusest kuulub Kontsernile. Tingimuslike hääleõigusega instrumentide olemasolu võetakse arvesse otsustamisel, kas Kontsern kontrollib teist ettevõtet või mitte. Tütarettevõtteid konsolideeritakse alates kuupäevast, mil kontroll on üle läinud Kontsernile ning nende konsolideerimine lõpetatakse kuupäeval, millal kontroll lõppeb.

Tütarettevõtte soetamisi kajastatakse ostumeetodil. Omandamiskulusid mõõdetakse üleantud varade, väljastatud omakapitaliinstrumentide ja tekkivate või tekkida võivate kohustuste õiglase väärtuse summas omandamise kuupäeval, millele lisatakse omandamisega otseselt seotud kulud. Äriühenduse käigus omandatud identifitseeritavaid varasid, kohustusi ja potentsiaalseid kohustusi kajastatakse esmakordsel kajastamisel nende õiglasest väärtusest omandamise kuupäeva seisuga ja seda sõltumata vähemusosaluse suurusest. Omandatud netovara õiglast väärtust ületav osa omandatud osaluse soetusmaksumusest kajastatakse firmaväärtusena. Kui omandatud osaluse soetusmaksumus on omandatud netovara õiglasest väärtusest väiksem, kajastatakse erinevus koheselt kasumiaruandes.

Kontserni ettevõtete vahelised tehingud, saldod ja realiseerimata kasumid elimineeritakse. Realiseerimata kahjumid on samuti elimineeritud, võttes seejuures arvesse üleläänud vara väärtuse langusele viitavaid asjaolusid. Vajadusel on korrigeeritud tütarettevõtjate raamatupidamisprintsipi selleks, et kindlustada ühtsete raamatupidamisprintsipide järgimine kontserni konsolideeritud aruandes.

Kontsern kasutab vähemusosaga tehtavate tehingute puhul samasuguseid printsipi nagu tehingute puhul Kontserni väliste kolmandate osapooltega. Osaluse müük vähemusosanikele, millest tuleneb Kontsernile kasum või kahjum, kajastatakse kasumiaruandes. Osaluse ostud vähemusosanikelt kajastatakse läbi firmaväärtuse, mis on vahe omandatud osaluse ja selle eest tehtud väljaminekute vahel.

Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja raha ekvivalentidena kajastatakse rahavoogude aruandes lühiajalisi (kuni 3-kuulise tähtajaga soetatud) kõrge likviidsusega investeeringud, mida on võimalik konverteerida teadaoleva summa raha vastu ning mille puhul puudub oluline turuväärtuse muutuse risk, sh. kassas ja panga arvelduskontodel olev raha, kuni 3-kuulised tähtajalised deposiidid ning pangaarvelduskrediite.

Arvelduskrediiti kajastatakse bilansis lühiajaliste laenukohustuste koosseisus.

Finantsvarad

Kõik finantsvarad võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on antud finantsvara eest makstud või makstava tasu õiglane väärtus. Algne soetusmaksumus sisaldab ka kõiki finantsvara soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi, sealhulgas tasud vahendajatele ja nõustajale, tehinguga kaasnevad mittetagastatavad maksud ja muud sarnased kulutused, v.a selliste finantsvarade, mida kajastatakse õiglasel väärtuses muutusega läbi kasumiaruande, soetamisega seotud kulutused.

Kõik tavapärastel turutingimustel toimuvad finantsvarade ostud ja müügid kajastatakse nende tehingute tehingupäeval, s.t päeval, mil kontsern võtab endale kohustuste (näiteks sõlmib lepingu) teatud finantsvara ostuks või müügiks. Tavapärasel turutingimusel toimuvaks nimetatakse selliseid oste ja müüke, mille puhul ostetava või müüdava finantsvara üleandmine müüjalt ostjale toimub antud turul väljakujunenud või vastavate tururegulatsioonidega nõutud perioodi jooksul.

Edasise kajastamise eesmärgil jagatakse finantsvarad järgmistesse gruppidesse:

- finantsvarad, mida kajastatakse õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande (sellesse gruppi kuuluvad kauplemiseesmärgil soetatud aktsiad, osakud, võlakirjad, mida ei kavatseda hoida lunastustähtajani ning positiivse väärtusega tuletisinstrumentid);
- lunastustähtajani hoitavad investeeringud (sellesse gruppi kuuluvad kindla lunastustähtajaga võlakirjad, mida kavatakse hoida kuni lunastustähtajani);
- laenud ja nõuded (sellesse gruppi kuuluvad antud laenud, nõuded ostjate vastu ja muud nõuded);
- müügiotel finantsvarad (sellesse gruppi kuuluvad kõik ülejäänud finantsvarad, mis ei kuulu eelpool nimetatud gruppidesse; kontsernil aruandeperioodil ja võrdlusperioodil selliseid investeeringuid ei olnud).

Esimese grupi finantsvarad hinnatakse igal bilansipäeval õiglasel väärtusesse. Börsil noteeritud väärtapaberite puhul baseerub õiglane väärtus bilansipäeva sulgemishindadel ja Euroopa Keskpanga ametlikel valuutakurssidel. Börsil noteerimata väärtapaberite puhul kasutatakse õiglast väärtust, mille leidmisel võetakse aluseks kogu kontsernile kättesaadav info investeeringu väärtuse kohta. Kasumid/kahjumid õiglase väärtuse muutustest kajastatakse kasumiaruandes ridadel "Finantstulud" või "Finantskulud". Intressid ja dividendid esimese grupi finantsvaradest kajastatakse samuti kasumiaruandes ridadel "Finantstulud" või "Finantskulud".

Lunastustähtajani hoitavaid investeeringuid ning laenuse ja nõudeid kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivset intressimäära. Korrigeeritud soetusmaksumus arvutatakse kogu finantsvara kehtivusperioodi kohta, kusjuures arvesse võetakse igasugune soetamisel tekkinud diskonto või preemia ning tehinguga otseselt seotud kulutused.

Korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil kajastatavaid finantsvarasid hinnatakse alla juhul, kui on tõenäoline, et nende kaetav väärtus on väiksem kui bilansiline väärtus (ebatõenäoliselt laekuvate nõuete osas on allahindlus kajastatud kontraaktiva kontol ning lootusetud nõuded on bilansist välja kantud). Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavate finantsvarade kaetav väärtus on finantsvarast tulevikus saadavate rahavoogude nüüdisväärtus, diskonteerituna esmasel kajastamisel fikseeritud efektiivse intressimääraga. Igat nõuet konkreetse kliendi vastu hinnatakse eraldi, arvestades teadaolevat infot kliendi maksevõime kohta. Äritegevusega seotud laenude ja nõuete allahindlus kajastatakse kasumiaruandes ärikuluna (real "üldhalduskulud") ning

investeeringustegevusega seotud laenude ja nõuete allahindlus kajastatakse kasumiaruandes finantskuluna.

Aruandeperioodil laekunud nõuded, mis on eelnevalt kuludesse kantud, on kajastatud ebatõenäoliste nõuete summa korrigeerimisena ja kulu vähendusena aruandeperioodi kasumiaruandes.

Intressitulu laenudelt, nõuetelt ja lunastustähtjani hoitavatelt investeeringutelt kajastatakse kasumiaruandes real "Finantstulud".

Finantsvarade kajastamine lõpetatakse siis, kui kontsern kaotab õiguse finantsvarast tulenevatele rahavoogudele või ta annab kolmandale osapoolele üle varast tulenevad rahavood ning enamiku finantsvaraga seotud riskidest ja hüvedest.

Varud

Varud võetakse arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostukuludest, tootmiskuludest ja muudest otsestest kulutustest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse.

Varude kuludes kajastamisel ja varude bilansilise väärtuse arvutamisel kasutatakse FIFO meetodit.

Varud hinnatakse bilansis lähtudes sellest, kumb on madalam, kas nende soetusmaksumus või neto realiseerimismaksumus. Materjale ja lõpetamata toodangut hinnatakse alla juhul, kui nendest valmistatavate valmistoote hinnanguline soetusmaksumus ületab samade valmistoote neto realiseerimismaksumuse.

Varude hindamisel neto realiseerimismaksumusse kajastatakse allahindlusest tulenevad kulud allahindluse perioodil kasumiaruande kirjel *müüdud toodangu (kaupade, teenuste) kulu*.

Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvarainvesteeringuna kajastatakse kinnisvara (maa või ehitus, ehitise osa või mõlemad), mida hoitakse (omanikuna või kapitalirendi tingimustel rentnikuna) eelkõige renditulu teenimise, kinnisvara väärtuse kasvu või mõlemal eesmärgil, mitte aga kasutamiseks kaupade tootmisel, teenuste osutamisel või halduslikel eesmärkidel.

Kinnisvarainvesteering kajastatakse esialgselt selle soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja kõikidest ostuga otseselt seotud kulutustest. Kinnisvarainvesteeringute edasine kajastamine toimub soetusmaksumuses, millest on maha arvestatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Kontsern kasutab kinnisvarainvesteeringute amortiseerimisel lineaarset meetodit. Kinnisvarainvesteeringute gruppidele on üldjuhul määratud järgmised amortisatsiooninormid ja kasulikud eluead:

Kinnisvarainvesteeringute grupp	Amortisatsiooninorm	Kasulik eluiga
Maa	0 %	ei amortiseerita
Ehitised ja rajatised	5 %	aastat

Materiaalne põhivara

Materiaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb:

- ostuhinnast;
- vara viimisega asukohta ja töökorda seadmisega otseselt seotud kulutustest;
- kuludest, mis on seotud vara tulevase demonteerimisega ja asukoha taastamisega.

Omatarbeks valmistatud põhivara soetusmaksumus koosneb materjali- ja ostetud teenuste kulust, otsestest tööjõukuludest ning muudest sellega seotud kuludest.

Olulisuse printsiibist lähtudes kajastatakse põhivarana need varaobjektid, mille soetusmaksumus ületab 639 eurot ja mille kasulik eluiga on üle ühe aasta. Madalama soetusmaksumusega varaobjektid kantakse kasutusse võtmisel kuluks ning nende üle peetakse arvestust bilansiväliselt.

Juhul, kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest olulistest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises arvele eraldi varaobjektidena, määrates neile eraldi amortisatsiooninormid vastavalt komponentide kasulikule elueale.

Juhul, kui materiaalse põhivara objektil vahetatakse välja mõni komponent, lisatakse uue komponendi soetusmaksumus objekti soetusmaksumusele juhul, kui see vastab materiaalse põhivara mõistele ja vara bilansis kajastamise kriteeriumile. Asendatav komponent kantakse bilansist maha isegi juhul, kui see ei olnud eelnevalt eraldi komponendina arvel. Juhul, kui asendatava komponendi algne soetusmaksumus ei ole teada, hinnatakse seda, lähtudes antud komponendi tänasest soetusmaksumusest, arvestades maha hinnangulise kulumit.

Materiaalse põhivara objektid, mis tõenäoliselt müüakse 12 kuu jooksul, klassifitseeritakse ümber müügiootel põhivaraks ning kajastatakse bilansis eraldi real käibevara grupis. Müügiootel põhivara kajastatakse nende bilansilises jääkmaksumuses või õiglasest väärtusest miinus müügikulutused, sõltuvalt sellest, kumb on madalam.

Kulumi arvestus

Kontsern kasutab materiaalse põhivara amortiseerimisel lineaarset meetodit. Materiaalse põhivara gruppidele on üldjuhul määratud järgmised amortisatsiooninormid ja kasulikud eluead:

Materiaalse põhivara grupp	Amortisatsiooninorm	Kasulik eluiga
Maa	0 %	ei amortiseerita
Ehitised ja rajatised	2 - 34 %	3 - 50 aastat
Masinaid ja seadmed	2,5 - 34 %	3 - 40 aastat
Muu põhivara	3 - 50 %	2 - 33 aastat

Materiaalse põhivara amortiseerimise meetodit kontrollitakse iga majandusaasta lõpus ja kui materiaalsetest varaobjektidest tuleneva majandusliku kasu ajastus on oluliselt muutunud, muudetakse selle kajastamiseks amortiseerimise meetodit. Kui amortiseerimise meetodi muutmise osutab vajalikuks, arvestatakse seda raamatupidamisliku hinnangu muutusena ning korrigeeritakse aruandeperioodi ja tulevaste perioodide kulumit.

Materiaalsete põhivaraobjektide amortisatsiooninorme ja kasuliku eluea hinnangu õigsust kontrollitakse iga majandusaasta lõpus. Kui uued hinnangud on eelnevatest hinnangutest oluliselt erinevad, korrigeeritakse tulevaste perioodide kulumit.

Vara väärtuse vähenemine

Igal bilansipäeval hindab kontserni juhtkond, kas on märke, mis võiksid viidata vara väärtuse langusele. Juhul, kui on kahtlusi, mis viitavad varaobjekti väärtuse langemisele alla tema bilansilise väärtuse, viiakse läbi vara kaetava väärtuse test. Vara kaetav väärtus on võrdne kõrgemaga kahest näitajast: vara õiglasest väärtusest miinus müügikulutused või kasutusväärtusest.

Kui vara õiglast väärtust (müügihind miinus müügiga seotud kulud) pole võimalik määrata, loetakse vara kaetavaks väärtuseks selle kasutusväärtus. Varade kasutusväärtus leitakse varade abil tulevikus genereeritavate hinnanguliste rahavoogude nüüdisväärtusena.

Varade väärtuse langust võidakse hinnata kas üksiku vara või varade grupi (raha genereeriva üksuse) kohta. Raha genereerivaks üksuseks loetakse väiksem eraldi identifitseeritav varade grupp, millest genereeritavad rahavood on olulises osas prognoositavad sõltumatult ülejäänud varade poolt genereeritavatest rahavoogudest.

Varade väärtuse allahindlusi kajastatakse aruandeperioodi kasumiaruandes sarnaselt kulumiga.

Kord allahinnatud varade puhul hinnatakse iga järgneval bilansipäeval, kas võib olla tõenäoline, et vara kaetav väärtus on vahepeal tõusnud.

Kui varem allahinnatud varade kaetava väärtuse testi tulemusena selgub, et kaetav väärtus on tõusnud üle bilansilise jääkmaksumuse, siis tühistatakse varasem allahindlus ning suurendatakse vara bilansilist maksumust. Ülempiiriks on vara bilansiline jääkmaksumus, mis oleks kujunenud, arvestades vahepealsete aastate normaalset amortisatsiooni.

Immateriaalne põhivara

Immateriaalsed varad võetakse arvele ainult juhul, kui on täidetud järgmised tingimused:

- varaobjekt on kontserni poolt kontrollitav;
- on tõenäoline, et kontsern saab objekti kasutamisest tulevikus tulu;
- objekti soetusmaksumus on usaldusväärselt hinnatav.

Immateriaalsete põhivarade soetusmaksumus koosneb nende ostuhinnast ja muudest kuludest, mis on vajalikud immateriaalsete põhivarade kasutuselevõtuks.

Edaspidi kajastatakse immateriaalset põhivara bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud amortisatsioon ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Kõik Grupi immateriaalsed põhivarad on lõplike eluigadega ning koosnevad peamiselt projektdokumentatsioonist, mida kontsern kasutab oma tootmistegevuses.

Immateriaalsed varad amortiseeritakse lineaarselt nende kasulike eluigade jooksul.

Immateriaalse põhivara	Amortisatsiooninorm	Kasulik eluiga
Dokumentatsioon	2 - 22 %	4,5 - 50 aastat
Litsensid	10 - 20 %	5 - 10 aastat

Äriühendused ja firmaväärtus

Äriühenduste kajastamisel kasutatakse üldjuhul ostumeetodit.

Firmaväärtus leitakse uue majandusüksuse omandamisel ostuhinna ja ostetud netovara õiglase väärtuse vahena. Tütarettevõtete ja ettevõtte netovara omandamisel tekkinud positiivne firmaväärtust kajastatakse konsolideeritud aruandes immateriaalse varana.

Firmaväärtuse hindamiseks igal bilansipäeval viiakse läbi väärtuse test ja vajadusel hinnatakse firmaväärtus alla kaetava väärtuseni juhul, kui see on väiksem bilansilisest jääkmaksumusest. Firmaväärtuse allahindlust ei tühistata.

Juhul, kui tekib negatiivne firmaväärtus, siis hindab kontserni juhtkond veelkord omandatud netovarade õiglasemad väärtused ning kui endiselt tekitab negatiivne firmaväärtus, siis kajastatakse see koheselt kogu summas kasumiaruandes tuluna (real „Muud äritulud”).

Finantskohustused

Finantskohustused võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on antud finantskohustuse eest makstud või saadud tasu õiglane väärtus. Algne soetusmaksumus sisaldab kõiki finantsvara või – kohustuse soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi.

Edaspidi kajastatakse finantskohustusi korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil, kasutades efektiivset intressimäära.

Intressikulu finantskohustustelt kajastatakse aruandeperioodi kasumiaruandes.

Finantskohustus eemaldatakse bilansist siis, kui see on kas rahuldatud, lõpetatud või aegunud.

Valmistatava materiaalse põhivara objekti finantseerimisel laenuga kapitaliseeritakse laenukasutuse kulud (sh intress) antud objekti soetusmaksumuses. Kapitaliseerimine algab hetkest, kui laenukasutuse kulutused on tekkinud ning vara valmimist on alustanud. Laenukasutuse kulutuste kapitaliseerimine lõpetatakse hetkest, mil vara on valmis või selle valmistamine on pikemaks ajaks peatatud.

Rendiarvestus

Kapitalirendiks loetakse rendisuhet, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Ülejäänud rendilepinguid käsitletakse kasutusrendina.

Kontsern kui rendileandja

Kapitalirendi alusel väljarenditud vara kajastatakse bilansis nõudena kapitalirenti tehtud netoinvesteeringu summas. Saadavad rendimaksud jagatakse kapitalirendinõude põhiosa makseteks ja finantstuluks. Finantstulu kajastatakse rendiperioodi jooksul.

Kasutusrendi tingimustel väljarenditud vara kajastatakse bilansis tavakorras, analoogselt muule kontserni bilansis kajastatavale varale. Kasutusrendi maksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt tuluna.

Kontsern kui rentnik

Kapitalirendi alusel renditud vara kajastatakse algselt bilansis vara ja kohustusena madalamana kas renditud vara õiglasest väärtusest või rendimaksete miinimumsumma nüüdisväärtusest. Rendimaksete miinimumsumma võrdub rentniku kõigi tasumisele kuuluvate rendimaksete summaga, millele lisandub rendilepingus fikseeritud soodusoptsiooni hind või rentniku/kolmanda isiku garanteeritud jääkväärtus.

Makstavad rendimaksud jagatakse finantskuluks ja kohustuse vähendamiseks. Finantskulud jaotatakse rendiperioodide vahel nii, et intressimäär oleks igal osaperioodil kogu rendiperioodi jooksul kohustuse jääkväärtuse suhtes sama. Kasutusrendi maksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kuluna.

Kontserni tulu maksustamine

Tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata Eestis mitte ettevõtete kasumit, vaid väljamakstavaid dividende. Alates 1. jaanuarist 2015.a on maksumääraks 20/80 netodividendidelt. Kuna tulumaksu objektiks on ettevõtte kasumi asemel väljamakstavad dividendid, siis ei eksisteeri erinevusi varade ja kohustuste maksuarvestuslike ja bilansiliste jääkväärtuste vahel, millelt tekiks edasilükkunud tulumaksu nõue või kohustus.

Bilansis ei kajastata potentsiaalset tulumaksukohustust kontserni vaba omakapitali suhtes, mis kaasneks vaba omakapitali väljamaksmisel dividendidena.

Dividendide maksmisega kaasnev tulumaks kajastatakse dividendide väljakuulutamise hetkel kasumiaruandes kuluna.

Tulude arvestus

Tulu kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglasel väärtuses. Kui tasumine toimub tavapärasest pikema perioodi jooksul, võetakse saadaolev tasu arvele selle nüüdsväärtuses.

Tulu kaupade müügist kajastatakse siis, kui olulised omandiga seonduvad riskid ja hüved on läinud üle ostjale ning müügitulu ja tehinguga seotud kulutusi on võimalik usaldusväärselt mõõta.

Tulu teenuste müügist (sh ehitusteenused) kajastatakse teenuse osutamisel.

Intressitulu kajastatakse, lähtudes vara sisemisest intressimäärast. Dividenditulu kajastatakse vastava nõudeõiguse tekkimisel.

Välisvaluutas toimunud tehingute kajastamine

Kontserni arvestusvaluuta on euro, kõiki teisi valuutasid loetakse välisvaluutadeks.

Välisvaluutapõhised tehingud arvestatakse eurodes tehingupäeval kehtiva Euroopa Keskpanka valuutakursiga. Bilansis hinnatakse välisvaluutapõhised monetaarsed varad ja kohustused ümber eurodesse bilansipäeval kehtiva valuutakursiga. Välisvaluutas fikseeritud mittemonetaarsed varad ja kohustused, mis on kajastatud soetusmaksumuses, on teisendatud eurodesse vastavalt tehingupäeval kehtinud Euroopa Keskpanka valuutakurssidele.

Ümberhindamise tulemusena saadud kursikasumid ja -kahjumid kajastatakse aruandeperioodi kasumiaruandes, kusjuures ärituludes ja -kuludes kajastatakse kasumit ja kahjumit, mis on seotud tarnijate ja ostjate arveldustega; muud välisvaluutatehingust saadud kasumid ja kahjumid on kasumiaruandes kajastatud finantstuludes ja -kuludes.

Rahavoogude aruanne

Rahavoogude aruanne on koostatud kaudsel meetodil – äritegevuse rahavoogude leidmisel on korrigeeritud puhaskasumit, elimineerides finantseerimise ja investeerimisega seotud kasumid/kahjumid, äritegevusega seotud mitterahaliste tehingute mõju ja äritegevusega seotud käibevarade ning lühiajaliste kohustuse saldode muutused.

Investeerimis- ja finantseerimistegevuse rahavoogude kajastamisel lähtutakse tegelikult makstud ja saadud summadest. Mitterahalised tehingud elimineeritakse.

Eraldised ja tingimuslikud kohustused

Bilansis kajastatakse eraldis juhul, kui kontsernil lasub enne bilansipäeva toimunud kohustavast sündmusest tulenevalt juriidiline või tegevusest tingitud kohustus, mille realiseerumine on tõenäoline ja mille kohustuse summat on võimalik usaldusväärselt mõõta. Eraldiste hindamisel on lähtutud juhatuse hinnangutest, kogemustest ja vajadusel ka sõltumatute ekspertide hinnangutest ning need kajastatakse bilansis summas, mis on bilansipäeva seisuga vajalikud eraldisega seotud kohustuste rahuldamiseks.

Lubadused, garantiid ja muud kohustused, mis teatud tingimustel võivad tulevikus muutuda kohustusteks, kuid mille realiseerumise tõenäosus on emettevõtte juhtkonna hinnangul väiksem kui mitterealiseerumise tõenäosus, on avalikustatud tingimuslike kohustustena raamatupidamise aastaaruande lisades.

Bilansipäevajärgsed sündmused

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised varade ja kohustuste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmsid bilansi kuupäeva 31. detsember 2015 ja aruande koostamise kuupäeva vahemikul, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega.

Bilansipäevajärgsed sündmused, mida ei ole varade ja kohustuste hindamisel arvesse võetud, kuid mis oluliselt mõjutavad järgmise majandusaasta tulemust, on avalikustatud aastaaruande lisades.

Võrdlusandmed

Arvestuspõhimõtete muutmisel esitatakse võrreldava perioodi andmed ümberarvutatuna nii, nagu oleks arvestuspõhimõtte kogu aeg kehtinud: arvestuspõhimõtete vahetusel võetakse arvesse IFRS standardites kehtestatud üleminekutingimusi.

Põhiaruannete esitusviisi muutmisel korrigeeritakse võrdlusandmeid nii, et need oleksid vastavuses esitusviisi muudatustega aruandeaastal. Hinnangute muutused kajastatakse aruandeperioodis ning hilisemates perioodides.

Olulised juhtkonna otsused ja hinnangud

Kontserni bilansis on põhivara väga oluline osa ja amortisatsioonikulud oluliselt mõjutavad aruandeaasta tulemust. Amortisatsiooninorme kehtestatakse lähtudes kontserni äritegevuse eripärast ja spetsialistide eelnevast töökogemusest. Juhtkonna hinnangul lähiajal ei ole kavas muuta amortisatsiooninorme.

Kohustuslik reservkapital

Reservkapital moodustatakse iga-aastastest puhaskasumi eraldistest, samuti muudest eraldistest, mis kantakse reservkapitali seaduse või põhikirja alusel. Reservkapitali suurus nähakse ette põhikirjas ja see ei või olla väiksem kui 1/10 osakapitalist. Igal majandusaastal tuleb reservkapitali kanda vähemalt 1/20 puhaskasumist. Kui reservkapital saavutab põhikirjas ettenähtud suuruse, lõpetatakse reservkapitali suurendamine puhaskasumi arvelt. Reservkapitali võib osanike otsusel kasutada kahjumi katmiseks, kui seda ei ole võimalik katta osaühingu vabast omakapitalist (eelmise perioodi jaotamata kasumi ja põhikirjas ettenähtud reservkapitali arvelt), samuti osakapitali suurendamiseks. Reservkapitalist ei või teha osanikele väljamakseid.

Õiglase väärtuse hindamine

Õiglane väärtus on hind, mida saadaks juhul, kui hindamise kuupäeval müüdaks vara või tasutaks kohustus tavapärase äritehingu käigus sõltumatute turuosaliste vahel. Vara või kohustuse õiglast väärtust hinnatakse eeldusel, et turuosalised lähtuvad vara või kohustuse hinna määramisel oma majanduslikest huvidest.

Kontsern kasutab õiglase väärtuse hindamisel meetodeid, mis on antud tingimustes asjakohased ja mille kasutamiseks eksisteerib piisavalt andmeid, et hinnata õiglast väärtust, maksimeerides asjakohaste jälgitavate sisendite kasutamist ja minimeerides mittejälgitavate sisendite kasutamist.

Kõik varad ja kohustused, mis on hinnatud õiglasesse väärtusesse, või mille õiglased väärtused on raamatupidamise aastaaruandes avalikustatud, on klassifitseeritud vastavalt õiglase väärtuse hierarhiale, mis on kirjeldatud allpool ning põhineb madalaima taseme sisendil, mis on oluline õiglase väärtuse mõõtmisele tervikuna:

- Tase 1 – noteeritud (korrigeerimata) hinnad aktiivsel turul identsetele varadele ja kohustustele;
- Tase 2 – hindamismeetodid, mille puhul madalaima taseme olulised sisendid on otseselt või kaudselt jälgitavad;
- Tase 3 – hindamismeetodid, mille puhul madalaima taseme olulised sisendid ei ole otseselt või kaudselt jälgitavad.

Kontsern hindab iga aruandlusperioodi lõpul, kas varad ja kohustused, mis esinevad finantsaruannetes perioodide lõikes korduvalt, vajavad tasemete vahel ümberklassifitseerimist (baseerudes madalaimal sisendil, mis on oluline õiglase väärtuse hindamisele tervikuna).

Lisa 2. Raha

(eurodes)	31.12.2016	31.12.2015
Kassa	1 563	3 764
Pangakontod	206 196	24 543
Kokku (lisa 30)	207 759	28 307

Lisa 3. Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)	31.12.2016	31.12.2015
Ostjatelt laekumata arved (lisa 4)	1 014 179	1 125 469
Ebatõenäoliseks kantud arved (lisa 4)	-3 140	0
Ettemaksed (lisa 5)	90 943	141 424
Muud lühiajalised nõuded (lisa 30):	36 826	27 577
<i>sh kolmandad osapooled</i>	32 437	23 522
<i>sh teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtted (lisa 25⁵)</i>	0	3 448
<i>sh seotud isikud</i>	4 389	607
Kokku	1 138 808	1 294 470

Lisa 4. Nõuded ostjate vastu

(eurodes)	31.12.2016	31.12.2015
Ostjatelt laekumata arved (lisa 30):	1 014 179	1 125 469
<i>sh kolmandad osapooled</i>	997 405	953 663
<i>sh teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtted (lisa 25⁵)</i>	16 774	171 806
Kokku	1 014 179	1 125 469

Ebatõenäoliseks kantud nõuete osas ostjate vastu toimusid järgmised muutused (aasta kohta):

(eurodes)	31.12.2016	31.12.2015
Algsaldo	0	0
Ebatõenäoliseks kantud arved	-3 140	0
Lõppsaldo	-3 140	0

Lisa 5. Ettemaksed

(eurodes)	31.12.2016	31.12.2015
Maksude ettemaksed ¹	41 646	83 047
Tulevaste perioodide ettemakstud kulud:	48 381	56 159
<i>sh ettemakstud kindlustusmaksed</i>	20 685	25 160
<i>sh hoonestusõiguse tasu</i>	13 322	13 322
<i>sh muud ettemakstud teenused</i>	14 374	17 677
Avansid hankijatele teenuste eest	916	2 218
Kokku	90 943	141 424

¹ Maksude ettemaksed koosnevad käibemaksu ettemaksust (2015: käibemaksu ettemaksust). Informatsioon maksuvõlgade kohta on toodud lisa 14.

Lisa 6. Varud

(eurodes)	31.12.2016	31.12.2015
Materjalid	796 764	751 150
Seadmed montaažiks	100 755	101 845
Kaup müügiks	107	50 124
Kasutatud materjalid	8 488	19 482
Kütus ja määrdeained	29 734	15 272
Tagavaraosad	5 666	5 223
Kokku	941 514	943 096

Aruandeperioodil varude allahindamisi ja mahakandmisi ei tehtud. Varude jääkmaksumus on ligilähedane turuväärtusele.

Seisuga 31.12.2016 on kontsern võtnud vastutavale hoiule kaupa kogusummas 29 475 836 eurot (2015: 83 701 569 eurot).

Laenukohustiste tagatiseks panditud varude kohta vaata informatsiooni lisast 10 osas Laenukohustised.

Lisa 7. Kinnisvarainvesteeringud

(eurodes)	Maa	Hooned ja rajatised	Kokku
Jääkväärtus 31.12.2014	229 539	82 462	312 001
Aasta amortisatsioon (lisa 17)	0	-4 599	-4 599
Jääkväärtus 31.12.2015	229 539	77 863	307 402
Aasta amortisatsioon (lisa 17)	0	-4 600	-4 600
Jääkväärtus 31.12.2016	229 539	73 263	302 802
Soetusmaksumus	229 539	92 000	321 539
Akumuleeritud amortisatsioon	0	-9 538	-9 538
Seisuga 31.12.2014	229 539	82 462	312 001
Soetusmaksumus	229 539	92 000	321 539
Akumuleeritud amortisatsioon	0	-14 137	-14 137
Seisuga 31.12.2015	229 539	77 863	307 402
Soetusmaksumus	229 539	92 000	321 539
Akumuleeritud amortisatsioon	0	-18 737	-18 737
Seisuga 31.12.2016	229 539	73 263	302 802

Kinnisvarainvesteeringute haldamisega kaasnevaid otseseid kulusid ei olnud v.a amortisatsioonikulu, mis on kajastatud kasumiaruandes summas 4 600 eurot (2015: 4 599 eurot).

2016. a kinnisvarainvesteeringutelt renditulu ei saadud (2015: renditulu ei saadud).

Lisa 8. Materiaalne põhivara

(eurodes)	Maa	Ehitised ja rajalised	Masinate ja seadmed	Muu põhivara	Lõpetamata ehitised ja ettemaksed	Kokku
Jääkväärtus 31.12.2014	2 442 943	48 871 848	7 097 926	487 395	55 279	58 955 391
Soetused ja parendused kokku:	8 552	122 933	428 331	73 583	54 421	687 820
- sh soetused ja parendused arvete alusel	8 552	92 412	392 486	69 003	116 360	678 813
- sh gruppidevaheline ümberklassifitseerimine	0	27 050	34 889	4 580	-66 519	0
- sh muud ümberklassifitseerimised	0	3 471	956	0	4 580	9 007
Kapitaliseeritud laenuintressid ja -kulutused	0	0	0	0	466	466
Lõpetamata ehitised ja põhivara ettemaksete muutus	0	0	0	0	-2 107	-2 107
Müük ja mahakandmised	0	-19 976	-4 582	-8 356	0	-32 914
Aruandeaasta amortisatsioon (lisad 17, 19)	0	-2 168 489	-621 965	-125 916	0	-2 916 370
Jääkväärtus 31.12.2015	2 451 495	46 806 316	6 899 710	426 706	108 059	56 692 286
Soetused ja parendused kokku:	86 956	64 584	48 316	15 728	53 392	268 976
- sh soetused ja parendused arvete alusel	86 956	40 621	14 828	15 728	99 057	257 190
- sh gruppidevaheline ümberklassifitseerimine	0	23 963	26 916	0	-50 879	0
- sh muud ümberklassifitseerimised	0	0	6 572	0	5 214	11 786
Lõpetamata ehitised ja põhivara ettemaksete muutus	0	0	0	0	3 937	3 937
Müük ja mahakandmised	0	-11 200	-6 109	-8 064	0	-25 373
Aruandeaasta amortisatsioon (lisad 17, 19)	0	-2 019 701	-642 045	-131 586	0	-2 793 332
Jääkväärtus 31.12.2016	2 538 451	44 839 999	6 299 872	302 784	165 388	54 146 494
Soetusmaksumus	2 442 943	61 551 642	10 161 627	781 761	55 279	74 993 252
Akumuleeritud amortisatsioon	0	-12 679 794	-3 063 701	-294 366	0	-16 037 861
Seisuga 31.12.2014	2 442 943	48 871 848	7 097 926	487 395	55 279	58 955 391
Soetusmaksumus	2 451 495	61 643 583	10 521 135	840 972	108 059	75 565 244
Akumuleeritud amortisatsioon	0	-14 837 267	-3 621 425	-414 266	0	-18 872 958
Seisuga 31.12.2015	2 451 495	46 806 316	6 899 710	426 706	108 059	56 692 286
Soetusmaksumus	2 538 451	61 680 530	10 453 218	799 815	165 388	75 637 402
Akumuleeritud amortisatsioon	0	-16 840 531	-4 153 346	-497 031	0	-21 490 908
Seisuga 31.12.2016	2 538 451	44 839 999	6 299 872	302 784	165 388	54 146 494

Kontserni juhtkond viis seisuga 31.12.2016 läbi põhivarade kaetava väärtuse testi, mille aluseks olid konservatiivsetel eeldustel prognoositud rahavood aastani 2024. Nimetatud rahavoogude diskonteerimisel kasutati diskontomäära 9,78%, mis vastab Kontserni riskidele. Pikaajalise kasvu (alates 2024) prognoosiks võeti 2% aastas. Kaetava väärtuse test näitas, et Kontserni põhivarade kaetav väärtus on suurem, kui nimetatud põhivarade bilansiline maksumus.

Antud kaetava väärtuse testi käigus kontrolliti ka tulemuste sensitiivsust, muutes diskontomäära ning pikaajalise kasvu eeldust. Juhul, kui väärtuse testis rakendatud Paldiski Sadamate AS diskontomäär oleks olnud 1 protsendipunkti võrra kõrgem, oleks pidanud kajastama põhivarade väärtuse langust summas 7 749 tuhat eurot. Plkajalise kasvu eelduse vähendamine 1% võrra ei avaldanud negatiivset mõju kontserni põhivarade kaetavale väärtusele. Kontserni hinnangul on nimetatud kaetava väärtuse testi tulemus osaliselt sensitiivne, kuid arvestades kontserni tegevuse järjepidevat arengut ja kaubavoogude kasvu, saab diskontomäära eeldatav negatiivne mõju kontserni põhivarade kaetavale väärtusele elimineeritud.

Täielikult amortiseerunud kuid veel kasutusesolevate põhivarade soetusmaksumus seisuga 31.12.2016 on 1 870 721 eurot (2015: 614 807 eurot). Bilansis pole kasutuskõlbatuid varasid. Põhivara bilansilise ja rahavoogudearuande vaheline erinevus soetamisel tuleneb põhivara eest tegelikult tasutud summadest. Mitterahaliste tehingutega (sh tarnijatele tasumata arved põhivara eest ja tehtud tasaarveldused) ja hilisemate tasumistega on rahavoogude aruandes korrigeeritud äritegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutust.

Lisa 9. Immateriaalne põhivara

(eurodes)	Litsent- sid	Doku mendid	Lõp-ta imma- riaalne põhivara	Kokku
Jääkväärtus 31.12.2014	146 279	138 777	42 622	327 678
Soetused ja parendused	18 736	12 210	12 053	42 999
Lõpetamata põhivara ja ettemaksete muutus	0	0	7 110	7 110
Aasta amortisatsioon (lisa 17)	-36 457	-16 961	0	-53 418
Jääkväärtus 31.12.2015	128 558	134 026	61 785	324 369
Soetused ja parendused	29 170	0	62 359	91 529
Lõpetamata põhivara ja ettemaksete muutus	0	0	-14 000	-14 000
Aasta amortisatsioon (lisa 17)	-45 429	-12 335	0	-57 764
Jääkväärtus 31.12.2016	112 299	121 691	110 144	344 134
Soetusmaksumus	170 594	197 036	42 622	410 252
Akumuleeritud amortisatsioon	-24 315	-58 259	0	-82 574
Seisuga 31.12.2014	146 279	138 777	42 622	327 678
Soetusmaksumus	189 330	208 864	61 785	459 979
Akumuleeritud amortisatsioon	-60 772	-74 838	0	-135 610
Seisuga 31.12.2015	128 558	134 026	61 785	324 369
Soetusmaksumus	218 500	208 864	110 144	537 508
Akumuleeritud amortisatsioon	-106 201	-87 173	0	-193 374
Seisuga 31.12.2016	112 299	121 691	110 144	344 134

Täielikult amortiseerunud kuid veel kasutuses olevate immateriaalsete põhivarade soetusmaksumus seisuga 31.12.2016 on 59 501 eurot (2015: 17 732 eurot).

Lisa 10. Võlakohustised**Laenukohustised**

(eurodes)	Jääk 31.12.2016	Intressi- määr	Alus- valuuta	Lõpp- tähtaeg
Lühiajalised laenud:				
- laenud (kolmandad isikud)	173 070	pangabaas- määr +1,5%	eur	tähtajatu
- laenud (seotud osapooled – lisa 25)	354 000	2,0%	eur	31.12.2019
- laenuintressid (seotud osapooled – lisa 25)	610			
Lühiajalised laenud kokku	527 680			
Pikaajalised laenud:				
- laen (seotud osapooled – lisa 25)	47 157 238	2,0 – 5,0%	eur	31.12.2019
- laenuintressid (seotud osapooled – lisa 25)	4 029 259			
Pikaajalised laenud kokku	51 186 497			
Kapitalirendikohustised	436 499	detailsem info kapitalirendikohustiste osas		
Kokku (lisa 30)	52 150 676			

Laenukohustiste jaotus tähtaja järgi seisuga 31.12.2016:

sh alla 1 aasta	728 808
sh 1 - 5 aastat	51 421 868

(eurodes)	Jääk 31.12.2015	Intressi- määr	Alus- valuuta	Lõpp- tähtaeg
Lühiajalised laenud:				
- laenud (kolmandad isikud)	328 345	pangabaas- määr +1,5%	eur	tähtajatu
- laenud (kolmandad isikud)	1 105 265	1-kuu Euribor+		
- laenuintressid (kolmandad isikud)	848	2,5%	eur	20.06.2016
- laenud (seotud osapooled – lisa 25)	394 000	2,0%	eur	31.12.2017
- laenuintressid (seotud osapooled – lisa 25)	729			
Lühiajalised laenud kokku	1 829 187			
Pikaajalised laenud:				
- laen (seotud osapooled – lisa 25)	47 629 049	2,0 – 5,0%	eur	31.12.2019
- laenuintressid (seotud osapooled – lisa 25)	6 422 469			
Pikaajalised laenud kokku	54 051 518			
Kapitalirendikohustised	810 008	detailsem info kapitalirendikohustiste osas		
sh kapitalirendi intressid	1 158			
Kokku (lisa 30)	56 690 713			

Laenukohustiste jaotus tähtaja järgi seisuga 31.12.2016:

sh alla 1 aasta	2 202 695
sh 1 - 5 aastat	54 488 018

Kontsern garanteerib laenu, arvelduskrediidi ja garantiide tagastamise pangale järgnevalt:

- käendusleping nr 459-12 – J KLA 01.03.2012. a käendussummaga 729 000 eurot, lepingu kehtivuse tähtaeg oli kuni 15.11.2016. a;

- leping nr 279 04.02.2015. a pandisummaga 21 142 407 eurot, pandi ese – Paldiski Sadamate AS-i kinnistud, garantii kehtivus lõpeb kande kustutamisega kinnistusraamatust;

- leping nr 280 04.02.2015. a kogu kommertspandisummaga 639 117 eurot, pandi ese – laenusaaaja vallasvara, garantii kehtivus lõpeb kande kustutamisega kommertspandi registrist;

- leping nr 281 04.02.2015. a kogu kommertspandisummaga 127 823 eurot, pandi ese – laenusaaaja vallasvara, garantii kehtivus lõpeb kande kustutamisega kommertspandi registrist;

- Tintrade Holding N.V. garantii 17.12.2010, garantii kehtivus lõpeb kande kustutamisega kinnistusraamatust.

Detailsem info väljastatud garantiide kohta on toodud lisas 28 osas tingimuslikud kohustised.

Paldiski Sadamate AS-i hüpoteegiga koormatud põhivarade jääkväärtus on 51 056 358 eurot (2015: 55 963 286 eurot).

Paldiski Sadamate AS-i grupi kogu vallasvarast summas 2 197 138 eurot on panditud 766 940 eurot (2015: 2 124 449 eurot).

30.12.2016 ja 15.12.2015 suurendati aktsiakapitali omakapitaliks järgmiselt:

- laenude loovutamise summas 1 395 711 eurot (2015: 0 eurot);

- laenuintresside loovutamise summas 3 604 289 eurot (2015: 3 090 438 eurot).

Täiendav info selle kohta on toodud lisas 15.

Kapitalirendikohustised

Rendimaksete miinimumsumma nüüdisväärtuses jaguneb järgmiselt:

(eurodes)	Miinum- summa nüüdisväärtuses seisuga 31.12.2016	Intressi- määr	Alus- valuuta	Lõpp- tähtaeg
Masinaid ja seadmed	325 671	3-kuu Euribor+ 3,9% - 4,1%; 6-kuu Euribor+ 2,95% - 3,2%	eur	28.02.2017 kuni 15.09.2020
Muu põhivara	110 828	3-kuu Euribor+ 3,5%; 6-kuu Euribor+ 2,79% - 2,98%; 3,75%	eur	30.04.2016 kuni 31.07.2019
Kokku	436 499			

Maksetähtaeg seisuga 31.12.2016:

sh kohustis alla 1 aasta 201 128

sh kohustis 1 - 5 aastat 235 371

(eurodes)	Miinum- summa nüüdisväärtuses seisuga 31.12.2015	Intressi- määr	Alus- valuuta	Löpp- tähtaeg
Maa	93 191	5,34%	eur	30.02.2016
Masinad ja seadmed	527 207	3-kuu Euribor+ 3,2% - 4,9%; 6-kuu Euribor+ 2,85% - 3,2%	eur	31.03.2016 kuni 15.09.2020
Muu põhivara	188 452	3-kuu Euribor+ 3,5%; 6-kuu Euribor+ 2,79% - 2,98%; 3,75%	eur	30.04.2016 kuni 31.07.2019
Kokku (lisa 30)	808 850			

Maksetähtaeg seisuga 31.12.2015:

sh kohustis alla 1 aasta 372 351

sh kohustis 1 - 5 aastat 436 499

Tuleviku intressikulud jagunevad järgmiselt:

(eurodes)	Seisuga 31.12.2015	Seisuga 31.12.2016
Maa	225	0
Masinad ja seadmed	28 291	13 914
Muu põhivara	8 878	3 519
Kokku	37 394	17 433

Maksetähtaeg seisuga:

sh kohustis alla 1 aasta 31.12.2015 18 755 31.12.2016 9 818

sh kohustis 1 - 5 aastat 18 639 7 615

Rendimaksete miinimumsumma jaguneb järgmiselt:

(eurodes)	Rendimaksete miinimum seisuga 31.12.2015	Rendimaksete miinimum seisuga 31.12.2016
Maa	93 416	0
Masinad ja seadmed	555 498	339 585
Muu põhivara	197 330	114 347
Kokku	846 244	453 932

Maksetähtaeg seisuga:

sh kohustis alla 1 aasta 31.12.2015 391 106 31.12.2016 210 946

sh kohustis 1 - 5 aastat 455 138 242 986

Seisuga 31.12.2016 on renditava vara soetusmaksumus 1 150 282 eurot (2015: 1 471 993 eurot), akumuleeritud kulum on 458 814 eurot (2015: 406 730 eurot), jääkmaksumus – 691 468 eurot (2015: 1 065 263 eurot).

Lisa 11. Võlad ja ettemaksed

(eurodes)	31.12.2016	31.12.2015
Võlad tarnijatele (lisa 12)	1 515 287	1 324 062
Maksuvõlad (lisa 14)	341 167	346 550
Võlad töötajatele (lisa 13)	291 231	304 603
Muud võlad (lisa 30)	1 156	1 258
Saadud ettemaksed	4 221	3 255
Kokku	2 153 062	1 979 728

Lisa 12. Võlad tarnijatele

(eurodes)	31.12.2016	31.12.2015
Võlad tarnijatele (lisad 11, 30):	1 515 287	1 324 062
<i>sh kolmandad osapooled</i>	<i>330 311</i>	<i>328 974</i>
<i>sh teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtted (lisa 25⁷)</i>	<i>1 184 976</i>	<i>995 088</i>
Kokku	1 515 287	1 324 062

Lisa 13. Võlad töötajatele

(eurodes)	31.12.2016	31.12.2015
Töötasuviõlgnevus	234 980	248 596
Puhkusetasude reserv	53 453	53 906
Muud võlad töötajatele	2 798	2 101
Kokku (lisad 11, 30)	291 231	304 603

Lisa 14. Maksuvõlad

(eurodes)	31.12.2016	31.12.2015
Sotsiaalmaks ¹	213 505	219 935
Üksikisiku tulumaks	96 744	100 185
Töötuskindlustusmaks ¹	13 188	13 640
Kogumispensionimakse	8 650	8 779
Tulumaks erisoodustustelt	8 156	1 629
Maksude intressid	656	0
Saastetasu	268	280
Käibemaks	0	2 102
Kokku (lisa 30)	341 167	346 550

¹ Need summad sisaldavad ka arvestatud makse, veel väljamaksmata töötasudelt (2016: 153 383 eurot ja 2015: 164 708 eurot).

Lisa 15. Omakapital

(eurodes)	31.12.2016	31.12.2015
Aktiikapital nimiväärtuses	497 548	496 110
Kokku	497 548	496 110

2015. a suurendati aktiikapitali, lastes välja 5 uut nimelist aktsiat nimiväärtusega 287,60 eurot aktsia ja ülekursiga summas 3 089 000 eurot. Aktsiate eest tasuti mitterahalise sissemaksiga –

laenuintresside konverteerimisega summas 3 090 438 eurot vastavalt lepingule FIN/INV/PS/5, mis sõlmiti CNP Financing B.V., CNP Investments N.V. ja Paldiski Sadamate AS-i vahel 31.07.2015. a (lisa 10 osas laenukohustised ja lisa 25).

Peale eelpool kirjeldatud aktsiate emiteerimist jaguneb emaettevõtte aktsiakapital 1 725 aktsiaks nimiväärtusega 287,60 eurot aktsia.

15.12.2015 registreeriti uued aktsiad Eesti Väärtpaberikeskuses.

2016. a toimus samuti aktsiakapitali suurendamine. Sellega seoses lasti välja 5 uut nimelist aktsiat nimiväärtusega 287,60 eurot aktsia ja ülekursiga summas 4 998 562 eurot. Aktsiate eest tasuti mitterahalise sissemaksega – laenude ja laenuintresside konverteerimisega summas 5 000 000 eurot vastavalt lepingule FIN/INV/PS/6, mis oli sõlmitud CNP Financing B.V., CNP Investments N.V. ja Paldiski Sadamate AS-i vahel 01.12.2016. a (lisa 10 osas laenukohustised ja lisa 25).

Peale eelpool kirjeldatud aktsiate emiteerimist jaguneb emaettevõtte aktsiakapital 1 730 aktsiaks nimiväärtusega 287,60 eurot aktsia.

30.12.2016 registreeriti uued aktsiad Eesti Väärtpaberikeskuses.

Paldiski Sadamate AS-i aktsiad ei ole noteeritud väärtpaberibörsidel.

Aruandeperioodil dividendide väljamaksmist ei toimunud.

Paldiski Sadamate AS-i aktsionärid seisuga 31.12.2016 (2015: sama) on:

Aktsionäri nimi	% osalust
CNP Investments N.V.	100
Registrikood: 58520	
Adress: Berg Ararat 1 Curacao Netherlands Antilles	

Aktsiaseltsi miinimumkapitaliks on 287 000 eurot ja maksimumkapitaliks 1 148 000 eurot.

Lisa 16. Müügitulu

(eurodes)	2016	2015
Tegevusalade lõikes		
Teenused:		
Laadungikäitlus ja muud sellega seotud tulud	6 451 672	6 755 391
Sadamate töö ja veeteede kasutamisega seotud tegevused:	2 476 614	2 457 185
sh tonnaazimaks	1 628 762	1 648 559
sh kaubatasu	383 562	355 154
sh jäätmetasu	252 199	242 504
sh sildumismaks	211 420	209 050
sh kaimaks	671	1 918
Hoiustamisteenused	696 187	903 633
Piiriületuse teenused	519 475	626 926
Tollidokumentide vormistamine	256 716	319 338
Multimodaalsed veod	175 780	308 402
Muud tulud	308 727	493 498
Kokku	10 885 171	11 864 373

(eurodes)	2016	2015
Geograafiliste piirkondade lõikes		
Eesti	5 768 165	6 300 910
Venemaa	3 892 512	4 730 216
Läti	602 636	17 771
Austria	491 844	652 834
Muud	130 014	162 642
Kokku	10 885 171	11 864 373

Lisa 17. Müüdnud teenuste kulu

(eurodes)	2016	2015
Tööjõukulu (lisa 23)	-4 077 486	-3 998 543
Kulum (lisad 7,8,9,26)	-2 754 427	-2 876 822
Materjalid, kütus	-1 402 459	-1 570 421
Raudteekulud	-877 250	-722 287
Kulud mis on seotud klientide kaubatöötlemisega	- 560 619	-560 811
Valveteenused	-555 536	-557 842
Hoonete ja rajatistega seotud rendi- ja hoolduskulud	-451 872	-417 529
Elekter	-226 720	-214 324
Masinate ja seadmete hooldus, rent	-156 285	-175 885
Muud ostetud teenused	-433 905	-540 064
Kokku	-11 496 559	-11 634 528

Lisa 18. Turustuskulud

(eurodes)	2016	2015
Ostetud teenused	-41 758	-38 322
sh reklaam	-41 758	-38 322
Kokku	-41 758	-38 322

Lisa 19. Üldhalduskulud

(eurodes)	2016	2015
Tööjõukulud (lisa 23)	-725 026	-764 266
Õigusabi-, IT teenused ja konsultatsioonid	-140 446	-129 941
Kulum (lisad 8,26)	-101 269	-97 565
Sõiduautode rent, hooldus	-36 078	-35 190
Materjalid, kaubad	-40 659	-32 694
Muud ostetud teenused	-230 670	-216 151
Kokku	-1 274 148	-1 275 807

Lisa 20. Muud äritulud

(eurodes)	2016	2015
Tulu kindlustushüvitistest	32 782	0
Kasum kreditoorse võlgnevuse mahakandmisest (lisa 26)	12 139	0
Kasum põhivara müügist (lisa 26)	6 432	105
Trahvid	4 303	0
Muud tulud	8 433	10 484
Kokku	64 089	10 589

Lisa 21. Muud ärikulud

(eurodes)	2016	2015
Kahjum põhivara mahakandmisest (lisa 26)	-17 724	-21 566
Kahjum valuutakursi muutustest (lisa 26)	-6 436	-3 626
Ettevõtlusega mitteseotud kulud	-499	-278
Viivised, trahvid	0	-3 193
Kindlustuskahjumite kulud	0	-1 920
Muud kulud	-5 177	-2 003
Kokku	-29 836	-32 586

Lisa 22. Finantskulud

(eurodes)	2016	2015
Finantskulud		
Intressikulud (lisa 26):	-1 248 226	-1 959 842
<i>sh teised samasse konsolideerimisgruppi</i>		
<i>kuuluvad ettevõtte (lisa 25¹)</i>	-1 218 353	-1 867 719
<i>sh muud intressid</i>	-29 873	-92 123
Kahjum valuutakursi muutustest	0	-3 922
Muud finantskulud	-502	-502
Finantskulud kokku	-1 248 728	-1 964 266

Lisa 23. Personalikulud

(eurodes)	2016	2015
Töötajate palgad	-3 326 696	-3 285 393
Sotsiaalmaksu kulud	-1 089 744	-1 080 520
Töötuskindlustusmaksu kulu	-25 628	-25 284
Puhkusereservi muutus	-360 444	-371 612
Kokku¹	-4 802 512	-4 762 809

¹ Lisades 17, 19 on toodud palgakulude jaotus erinevate kulugruppide lõikes.

Kontserni keskmine põhikoosseisuliste töötajate arv 2016. a oli 290 (2015: 295).

Ühekordsete tööülesannete täitmiseks töövõtulepingu alusel kasutati keskmiselt 4 inimest (2015: 7 inimest).

Lisa 24. Kasutusrent**Kontsern kui rentnik**

Kontsern on võtnud kasutusrendile sõiduautod, platsid, ruumid, parkimiskohad.

2016. a kajastati kasumiaruande kuludes kasutusrendimakseid summas 434 307 eurot (2015: 431 446 eurot), sh samasse kontserni kuuluvad ettevõtte 380 552 eurot (2015: 383 432 eurot).

Tulevastel perioodidel tasumisele kuuluvad rendimaksed jagunevad vastavalt kehtivatele kasutusrendilepingutele järgmiselt:

(eurodes)	2016	2015
maksetähtajaga kuni 1 aasta	420 362	429 552
<i>sh teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtted</i>	<i>380 552</i>	<i>383 432</i>
maksetähtajaga 1 - 5 aastat	1 679 557	1 718 208
<i>sh teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtted</i>	<i>1 522 208</i>	<i>1 533 728</i>

Kontsern kui rendileandja

Aruandeaastal kajastati kasumiaruandes kasutusrendi tingimustel väljarenditud vara renditulu summas 152 161 eurot (2015: 361 690 eurot).

Kasutusrendi tingimustel renditakse välja peamiselt laohooneid, ruume, kaid.

Tulevaste perioodide renditulud jagunevad vastavalt kehtivatele kasutusrendilepingute tingimustele järgmiselt:

(eurodes)	2016	2015
maksetähtajaga kuni 1 aasta	133 992	136 248
maksetähtajaga 1 - 5 aastat	532 368	544 992
maksetähtajaga üle 5 aasta	1 813 787	1 915 679

Lisa 25. Tehingud seotud osapooltega

Kontsern loeb osapooli seotuks juhul, kui osapool omab kas kontrolli teise osapoole üle või olulist mõju teise osapoole ärilistele otsustele:

- a) emaettevõtte (ning emaettevõtte omanikud);
- b) kontserniettevõtteid ja teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtted;
- c) aktsiaseltsi juhatus ja nõukogu ning olulise osalusega eraisikutest omanikud, välja arvatud juhul, kui antud isikutel puudub võimalus avaldada olulist mõju ettevõtte ärilistele otsustele. Lisaks on seotud osapoolteks eelnevate isikute lähisugulased ja nendega seotud ettevõtted.

	2016 müügid		2016 ostud		
	teenused	kulude hüvitamine	materjalid teenused	rent	kulude hüvitamine
Teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtted	2 238 618	9 719	962 729	374 552	68 860
Tegev- ja kõrgem juhtkond	0	0	112 200	0	0
Kõik kokku	2 238 618	9 719	1 074 929	374 552	68 860

(eurodes)	2015 müügid		2015 ostud		
	teenused	kulude hüvitamine	materjalid teenused	rent	kulude hüvitamine
Teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtted	2 842 674	6 037	1 205 688	983 702	374 552
Tegev- ja kõrgem juhtkond	0	0	112 200	0	0
Kõik kokku	2 842 674	6 037	1 317 888	983 702	347 552

(eurodes)	2016 saadud laenude			
	põhiosa	intressid	makstud põhiosa	makstud intressid
Teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtted: sh laenu- ja intresside konverteerimine omakapitaliks (lisad 15,29)	1 108 900	1 218 353 ¹	1 620 711	3 611 682
	0	0	1 395 711	3 604 289

(eurodes)	2015 saadud laenude			
	põhiosa	intressid	makstud põhiosa	makstud intressid
Teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtted: sh laenuintresside konverteerimine omakapitaliks (lisad 15,29)	1 384 000	1 867 719 ¹	330 000	3 097 036
	0	0	0	3 090 438

¹ vaata lisa 22.

Täiendav informatsioon seotud osapooltega laenukohustiste kohta on toodud lisas 10 laenukohustiste osas.

Saldod seotud osapooltega, seisuga 31.detsember

(eurodes)	2016 nõuded	2016 kohustused		
	materjalide ja teenuste eest	materjalide ja teenuste eest	laenude eest	laenu-intresside eest
Teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtted	16 774	1 184 976	47 511 238 ²	4 029 869 ²
Tegev- ja kõrgem juhtkond	0	7 298	0	0
Kõik kokku	16 774	1 192 274	47 511 238	4 029 869

(eurodes)	2015 nõuded	2015 kohustused		
	materjalide ja teenuste eest	materjalide ja teenuste eest	laenude eest	laenu-intresside eest
Teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtted	175 254	995 088	48 023 049 ²	6 423 198 ²
Tegev- ja kõrgem juhtkond	0	7 298	0	0
Kõik kokku	175 254	1 002 386	48 023 049	6 423 198

² vaata lisa 10.

Lisa 26. Lisa konsolideeritud rahavoogude aruande juurde

Põhivara soetamine koosneb järgmistest komponentidest:

(eurodes)	2016	2015
Materiaalse põhivara soetus	-271 487	-411 935
Immateriaalse põhivara soetus	-89 807	-56 583
Põhivara soetused kokku	-361 294	-468 518

Puhaskahjumi korrigeerimised koosnevad järgmistest mitterahalistest äritegevusega seotud kasumitest ja kahjumitest:

(eurodes)	Lisa	2016	2015
Kinnisvarainvesteeringute kulum ja väärtuse langus	7, 17	4 600	4 599
Materiaalse põhivara kulum ja väärtuse langus	8, 17, 19	2 793 332	2 916 370
Immateriaalse põhivara kulum ja väärtuse langus	9, 17, 19	57 764	53 418
Kasum materiaalse põhivara müügist	20	-6 432	-105
Kahjum materiaalse põhivara mahakandmisest	21	17 724	21 566
Kasum kreditoorse võlgnevuse mahakandmisest	20	-12 139	0
Kahjum valuutakursi muutusest	21	6 436	3 626
Kahjum mis on seotud laenu võtmisega	19	0	14 532
Intressitulu	22	-53	-37
Intressikulu	22	1 248 226	1 959 842
Realiseerimata kursivahed		0	3 661
Puhaskahjumi korrigeerimised kokku		4 109 458	4 977 472

Lisa 27. Tütarettevõtete aktsiad

Ettevõtte nimi	Palsteve OÜ	Pintomar OÜ
Asukoht	Peetri 11, Paldiski	Peetri 13 A, Paldiski
Tegevusala	Laadungikäitlus	Ehitamine
Osalus seisuga 31.12.2014	99,20%	100%
Osalus seisuga 31.12.2015	99,20%	100%
Osalus seisuga 31.12.2016	99,20%	100%
Soetusmaksumus seisuga 31.12.2014	6 813 982	44 738
Soetusmaksumus seisuga 31.12.2015 (lisa 32)	6 813 982	44 738
Soetusmaksumus seisuga 31.12.2016 (lisa 32)	6 813 982	44 738
Soetusaasta	2002	2002

Lisa 28. Eraldised ja tingimuslikud kohustused***Tingimuslikud kohustused***

OÜ Palsteve tegevuse jätkumine peab olema kaetud tagatistega.

Maksu-ja Tolliamet määras 2016. aastal OÜ Palstevele üldtagatise tagatissummaks 50 000 eurot (2015: 50 000 eurot) tolliterminali, tollilao ja aktsiisilao tegevuseks tagatissumma 180 730 eurot jäeti samaks.

Seoses sellega sõlmiti 2016. a Nordea Bank AB Eesti filiaali ja OÜ Palsteve vahel kaks käenduslepingut provisjoniiga 2,2% aastas käenduse maksimumsummal.

Garanteeritud summa on maksimaalne summa, mille ulatuses käendaja ja OÜ Palsteve koos või eraldi on kohustatud tasuma Maksu-ja Tolliametile OÜ Palsteve poolt tähtpäevaks tasumata tollimaksu võlast tulenevaid kohustusi.

Kohustis ei ole bilansis kajastatud, kuna juhatuse hinnangul on nimetatud kohustiste realiseerumine ebatõenäoline.

Käesolevad käendused Maksu- ja Tolliameti ees lõpevad ühe (1) aasta möödumisel käesolevate käendusdokumentide kehtivuse lõppemisega, sealhulgas lepingute punkti 5 kohaselt ennetähtaegse lõppemise päevast arvates, kui Maksu- ja Tolliamet ei ole selle aja jooksul esitanud nõuet käesoleva käendusdokumendi alusel.

Keskkonna küsimused

Paldiski Põhjasadamal puuduvad negatiivsed keskkonnamõjud ümbritsevale piirkonnale, tulenevalt asukohast (linna vahetu lähedus) ollakse keskendunud keskkonnale ohutute kaupade käitlemisele.

Paldiski Põhjasadam jätkab kvaliteetset juhtimistegevust ja suhtub täie tähelepanuga keskkonnavalasse töösesse, mis on tunnustatud vastavate sertifikaatidega:

- ISO 9001:2008 – rahvusvaheline standard, mis määratleb nõuded kvaliteedijuhtimissüsteemile;
- ISO 14001:2004 – oluliste keskkonnamõjudega toodete, teenuste ja tegevuste väljaselgitamine, nendega seotud keskkonnamõjude kontrolli all hoidmine, tulemuslikkuse jälgimine ja mõõtmine ning negatiivsete mõjude vähendamine, positiivsete suurendamine.

Lisaks olemasolevatele sertifikaatidele on 2. juunil 2016. aastal välja antud sertifikaad OHSAS 18001:2007 – (töötervishoiu ja -ohutuse juhtimissüsteem on standard, mis sisaldab töötervishoiu ja -ohutusega seotud nõudeid ning võimaldab ettevõttel riske ohjata ja oma tegevust tõhustada).

Kontsern hindab perioodiliselt oma kohustusi keskkonnaseadustest lähtuvalt.

Kui seadustest tulenevalt tekivad kohustused, siis võetakse need kohustused oma tegevuses koheselt arvesse.

Juhtkonnal on raske hinnata potentsiaalseid kohustusi, mis võivad tekkida olemasolevate seaduste, tsiviilprotsesside või õigusaktide muutusest.

Juhtkond on veendunud, et praegu kehtivate keskkonnajäreldave õigusaktide alusel, puuduvad keskkonda kahjustavad tegurid ja kohustused.

Lisa 29. Mitterahalised tehingud

Rahavoogude aruandes on elimineeritud järgmised äri-, investeerimis- ja finantseerimistegevust mõjutavad mitterahalised tehingud:

(eurodes)	2016	2015
Tehtud tasaarveldused:	5 079 622	3 164 324
sh laenude konverteerimine		
omakapitaliks (lisad 10, 15, 25)	1 395 711	
sh laenuintresside konverteerimine		
omakapitaliks (lisad 10, 15, 25)	3 604 289	3 090 438
sh deebitorid - kreditorid	76 290	69 573
sh laen - kreditorid	3 332	4 312
Kapitalirendiga soetatud põhivara	0	378 250
Esimene makse (kasutusrent)	10 000	0
Kokku	5 089 622	3 542 573

Lisa 30. Finantsriskide juhtimine

Kontserni põhiliste finantskohustuste hulka kuuluvad laenud, krediidid, kreditoorne ja muu kreditoorne võlgnevus ning garantiilepingud. Antud finantskohustuste põhiliseks eesmärgiks on kontserni tehingute finantseerimine ja finantstegevuse jätkusuutlikkuse garanteerimine. Kontserni põhiliste finantsvarade hulka kuuluvad debitoorne ja muu debitoorne võlgnevus, rahalised vahendid ja lühiajalised deposiidid, mis tulenevad vahetult kontserni tegevusest.

Kontserni tegevusega kaasnevad mitmed finantsriskid:

- tururisk, mis koosneb valuutariskist, intressiriskist ja muudest hinnariskidest;
- krediidirisk;
- likviidsusrisk.

Tururisk

Tururisk on risk, kus tulevaste perioodide õiglane väärtus rahavoogudes finantsinstrumentide osas võib kõikuda seoses turuhindade muutumisega.

Tururisk koosneb kolmest riskitüübist – valuutariskist, intressiriskist ja muudest hinnariskidest.

Finantsinstrumendid, mis on avatud tururiskile sisaldavad antud ja saadud laene, deposiite jne.

Valuutarisk

Valuutarisk on risk, kus finantsinstrumentide õiglane väärtus või rahavood kõiguvad tulevikus valuutavahetuskursi muutuste tõttu. Kontserni valuutariski vältimise põhiinstrumentideks on lepingute euro-põhisus. Kontsernil praktiliselt puuduvad kohustused ja nõuded muudes valuutades. Kõik olemasolevad võlakohustused on noteeritud eurodes, mistõttu käsitletakse neid valuutariskivabade kohustustena.

Valuutariski maandamiseks ei ole ettevõtte sõlminud tuletisinstrumentide lepinguid.

Ettevõtte valuutaposisioonid seisuga **31.12.2016**:

Finantsvarad (eurodes)	EUR	RUB	USD	Kokku
Rahakontod (lisa 2)	207 544	215	0	207 759
Nõuded ostjate vastu (lisa 4)	977 636	0	33 403	1 011 039
Muud nõuded (lisa 3)	36 826	0	0	36 826
Kokku	1 222 006	215	33 403	1 255 624

Finantskohustused (eurodes)	EUR	USD	Kokku
Võlakohustused (lisa 10):	52 150 676	0	52 150 676
<i>sh pikaajaline osa</i>	51 421 868	0	51 421 868
Võlad tarnijatele (lisa 12)	1 336 150	179 137	1 515 287
Kokku	53 486 826	179 137	53 665 963

Ettevõtte valuutaposisioonid seisuga **31.12.2015**:

Finantsvarad (eurodes)	EUR	RUB	USD	Kokku
Rahakontod (lisa 2)	28 230	77	0	28 307
Nõuded ostjate vastu (lisa 4)	1 118 062	0	7 407	1 125 469
Muud nõuded (lisa 3)	27 577	0	0	27 577
Kokku	1 173 869	77	7 407	1 181 353

Finantskohustused (eurodes)	EUR	CHF	USD	Kokku
Võlakohustused (lisa 10):	56 690 713	0	0	56 690 713
<i>sh pikaajaline osa</i>	54 488 018	0	0	54 488 018
Võlad tarnijatele (lisa 12)	1 211 269	6 922	105 871	1 324 062
Kokku	57 901 982	6 922	105 871	58 014 775

Intressirisk

Intressirisk on risk, kus tulevaste perioodide õiglane väärtus rahavoogudes finantsinstrumentide osas võib kõikuda seoses intressiprotsentide muutumisega turul.

Seisuga 31.12.2016 on kontsernis intressikandvaid kohustusi 48 120 807 eurot (2015: 50 265 509 eurot), mis moodustab 84% (2015: 84%) kontserni bilansimahust. Tulenevalt intressikandvate kohustuste suurest osakaalust kontsernis hindab juhtkond rahaturu intresside tõusust tulenevat otsest riski ettevõtte tegevusele oluliseks. Laenukohustuste juures eksisteerib ettevõtte rahavool risk ning antud laenude juures õiglase väärtuse muutuse risk intressi osas.

Pangalaenud baseeruvad Euribor-il, mis on viimasel ajal pidevalt vähenenud ja laenude marginaalid on fikseeritud lepingutes. Samas on peamiseks laenuandjaks emaettevõtte, mis vähendab oluliselt järsu intressikasvu riski, kuna emaettevõttest saadud laenude intress on fikseeritud (kuni 31.07.2015 5% ja alates 01.08.2015 vähenes kuni 2,5%) ja ei sõltu Euribor-ist. Teostatud analüüs eesmärgiga hinnata genereeritavate rahavoogude tundlikkust intressimäära muutumisel ettevõtte tulumaksueelsele kasumile, näitas, et 1%-line intressimäärade muutumine mõjutaks ettevõtte poolt 2016. aastal genereeritud rahavooge ja avaldaks mõju tulumaksueelsele tulemile summas 6 585 eurot (2015: 16 968 eurot). Antud analüüs ei hõlma emaettevõttelt saadud laene.

Muud hinnariskid

Hinnarisk on ettevõtluse paratamatu osa. Kontserni jaoks on hinnarisk seotud ettevõtluse tarbeks tarnijatelt ostetavate teenuste ja kaupade hinnamuutusega. Hinnariskide maandamiseks analüüsitakse ja jälgitakse turul toimuvaid hinnamuutusi – ettevõtte jaoks oluliste teenuste ja kaupade osas sõlmitakse pikaajalised koostöölepingud. Ehitustööde osas viiakse läbi hanked.

Krediidirisk

Krediidirisk on risk kontserni jaoks, mis võib põhjustada kahju kui kliendid (kolmandad osapooled) ei täida oma kohustusi. Kontsern on avatud krediidiriskile, mis on seotud äri- ja finantstegevusega vastavalt nõuetest ostjate vastu ning raha ja raha ekvivalentidest.

Krediidiriskide juhtimist, mis on seotud klientidega teostatakse ettevõtete osakondades vastavalt kontserni poolt välja töötatud poliitikale, protseduuride- ja kontrollisüsteemile.

Krediidiriskide haldamisel jälgitakse tähelepanelikult partnerite maksekäitumist ja analüüsitakse nende finantsseisu ning vajaduse korral kaasatakse garantiina tehingutesse kolmandaid isikuid.

Ülejäänud meetodid klientidega seotud krediidiriski juhtimiseks seisnevad igapäevases klientide maksekäitumise jälgimises ja vajalike meetmete operatiivses rakendamises. Ostjatele esitatud arvete laekumistähtaaja ületamise korral saadetakse meeldetuletusi ja hoiatusi.

Püsiklientidega töötab kontsern lepingute alusel, milles on täpselt välja toodud poolte finantskohustused. Ühekordsete tehingute puhul on nõutav kirjalik tellimus koos garantiikirjaga tasumise kohta. Klientidega seotud krediidiriski vähendamiseks ei saa uute klientide käest nõuda ettemaksu ega akreditiivi seoses tiheda konkurentsiga ja raske situatsiooniga transiiditurul.

Kontserni krediidirisk koosneb ainult tagatiseta nõuetest.

Ostjatelt laekumata arvete maksetähtaaja analüüs:

(eurodes)	31.12.2016	31.12.2015
Ostjatelt laekumata arved, mille maksetähtaeg ei ole saabunud	832 916	951 395
Ostjatelt laekumata arved, mille maksetähtaeg on saabunud, aga mida ei ole hinnatud ebatõenäoliselt laekuvateks:		
sh maksetähtajaga kuni 3 kuud	178 123	174 074
sh maksetähtajaga 3 - 12 kuud	133 386	171 207
	44 737	2 867
Kokku (lisa 4)	1 011 039	1 125 469
Ostjatelt laekumata arved, mis on hinnatud ebatõenäoliseks laekumiseks	3 140	0
Kõik kokku	1 014 179	1 125 469

Ettevõtte vabu rahalisi vahendeid hoitakse kõrge krediidireitinguga pankades.

Maksimaalne krediidirisk, mis tuleneb tagatiseta nõuetest, oli bilansipäeva seisuga 31.12.2016 1 047 865 eurot (2015: 1 149 597 eurot).

Likviidsusrisk

Likviidsusrisk on risk, kui kontsernil ei ole piisaval hulgal likviidseid rahalisi vahendeid vajalike kulude ja investeringute katmiseks. Likviidsusrisi maandamisel kasutatakse jooksva likviidsuse planeerimisel finantsinstrumente nagu laenu nõudmiseni ja tähtajalised deposiidid. Lähtudes sellest on ettevõtte sõlminud arvelduskrediidilepingu Nordea pangaga (vaata lisa 10¹).

Kontserni jätkusuutlikkus peamiselt sõltub siiski võimalusest olemasolevaid laene pikendada või refinantseerida ning olulises osas ematõetõtte finantseeringutest. Kontsernil on kindel tugi finantssektori poolt, toetamaks kontserni likviidsusjuhtimist ja arenguprotsessi. Kontsernil ei ole probleeme täiendavate finantseerimisvahendite saamisega soodsate intressimääradega ning alati on võimalus olemasolevaid laene pikendada või refinantseerida.

Kontserni käibekapital oli seisuga 31.12.2016 negatiivne – 593 789 eurot ning seisuga 31.12.2015 – 1 916 550 eurot.

Juhtkond jälgib jooksvalt rahavoo prognooside igapäevaseid ja iganädalasi koondandmeid. Tabelis on toodud finantskohustuste saldod ja tähtajad gruppide lõikes.

Finantskohustused diskonteerimata maksete alusel seisuga 31.12.2016 maksetähtaegade järgi:

(eurodes)	kuni 3 kuud	3 kuni 12 kuud	1 kuni 5 aastat	diskon- teeritud makse kokku
Võlakohustused (lisa 10)	984	727 824	51 421 868	52 150 676
Võlad tarnijatele (lisa 12)	598 328	654 828	262 131	1 515 287
Võlad töötajatele ¹ (lisa 13)	237 778	53 453	0	291 231
Maksuvõlad (lisa 14)	323 100	18 067	0	341 167
Muud võlad (lisa 11)	1 156	0	0	1 156
Kokku	1 161 346	1 454 172	51 683 999	54 299 517

Finantskohustused diskonteerimata maksete alusel seisuga **31.12.2015** maksetähtaegade järgi:

(eurodes)	kuni 3 kuud	3 kuni 12 kuud	1 kuni 5 aastat	diskon- teeritud makse kokku
Võlakohustused (lisa 10)	503	2 202 192	54 488 018	56 690 713
Võlad tarnijatele (lisa 12)	784 060	527 925	12 077	1 324 062
Võlad töötajatele ¹ (lisa 13)	250 698	53 905	0	304 603
Maksuvõlad (lisa 14)	346 550	0	0	346 550
Muud võlad (lisa 11)	1 258	0	0	1 258
Kokku	1 383 069	2 784 022	54 500 095	58 667 186

¹ Need kohustused sisaldavad arvestatud puhkusereservi kulusid.

Õiglane väärtus

Seisuga 31.12.2016 kontserni raha, debitoorsete- ja kreditoorsete võlgnevuste ning võlakohustuste õiglane väärtus (määratud diskonteeritud rahavoogude meetodil) ei erine oluliselt nende bilansilistest jääkväärtusest kuna nende intressimäärad on ligilähedased turul kehtivatele intressimääradele (lisa 10).

Õiglase väärtuse hindamise hierarhia seisuga 31.12.2016

Õiglase väärtusega avalikustatud kohustused on:

- **tase 2** – saadud pangalaenu 173 070 eurot (2015: 1 433 610 eurot) ja liisingud 436 499 eurot (2015: 715 659 eurot) – lisa 10;
- **tase 3** – seotud osapooltelt saadud laenu 47 511 238 eurot (2015: 48 023 049 eurot) ja liisingud 0 eurot (2015: 93 191 eurot) – lisa 10.

Täiendav info õiglase väärtuse hierarhia tasemete kohta on esitatud lisa 1 (Õiglase väärtuse hindamise osas).

Kapitali juhtimine

Paldiski Sadamate kontserni esmaseks kapitali juhtimise eesmärgiks on kindlustada tugev kapitali struktuur, mis toetaks ettevõtte äritegevuse kasumlikkust ja kindlustaks aktsionäride huve.

Kapitali suhtarvude väljatoomisel lähtub kontsern intressikandvate laenude ja omakapitali suhtest.

(eurodes)	2016	2015
Intressikandvad võlakohustused:	48 120 807	50 266 357
sh lühiajaline osa	728 198	2 200 808
sh pikaajaline osa	47 392 609	48 065 549
Raha ja raha ekvivalendid (-)	207 759	28 307
Netovõlg	47 913 048	50 238 050
Omakapital	2 777 773	919 489
Kogukapital (netovõlg pluss omakapital)	50 690 821	51 157 539
Netovõla suhe kogukapitali	0,95	0,98

Lisa 31. Bilansipäevajärgsed sündmused

2016. aastal pole toimunud olulisi sündmusi, mis nõuaksid avalikustamist antud majandusaasta aruandes.

Lisa 32. Finantsinformatsioon emaettevõtte kohta

FINANTSSEISUNDI ARUANNE

(eurodes)	31.12.2016	31.12.2015
Raha ja pangakontod	53 924	10 842
Nõuded ja ettemaksed	822 893	582 953
Varud	650 623	716 012
Käibevara kokku	1 527 440	1 309 807
Tütarettevõtete aktsiad (lisa 27)	6 858 720	6 858 720
Kinnisvarainvesteeringud	302 802	307 402
Materiaalne põhivara	51 776 935	53 840 769
Immateriaalne põhivara	232 806	183 031
Põhivara kokku	59 171 263	61 189 922
Varad kokku	60 698 703	62 499 729
Lühiajalised võlakohustised	462 052	1 853 432
Võlad ja ettemaksed	626 250	787 896
Lühiajalised kohustised kokku	1 088 302	2 641 328
Pikaajalised võlakohustised	50 874 347	53 782 944
Pikaajalised kohustised kokku	50 874 347	53 782 944
Kohustised kokku	51 962 649	56 424 272
Aktsiakapital	467 548	496 110
Aažio	51 022 168	46 023 606
Kohustuslik reserv	48 001	48 001
Katmata kahjum	-42 831 663	-40 492 260
Omakapital kokku	8 736 054	6 075 457
Kohustised ja omakapital kokku	60 698 703	62 499 729

KASUMIARUANNE

(eurodes)	2016	2015
Müügitulu	8 511 371	9 640 161
Müüdud teenuste kulu	-8 478 237	-9 463 548
Brutokasum	33 134	176 613
Turustuskulud	-40 209	-34 254
Üldhalduskulud	-1 130 872	-1 089 898
Muud äritulud	35 412	10 059
Muud ärikulud	-19 783	-20 606
Ärikahjum	-1 122 318	-958 086
Finantstulud	21	27
Finantskulud	-1 217 106	-1 926 374
Kahjum majandustegevusest	-2 339 403	-2 884 433
Aruandeaasta puhaskahjum	2 339 403	-2 884 433

RAHAVOOGUDE ARUANNE

(eurodes)	2016	2015
Puhaskahjum	- 2 339 403	-2 884 433
Ärikahjumi korrigeerimised	3 446 577	4 357 477
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-227 658	475 849
Varude muutus	60 175	-483 279
Äritegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus	-133 913	242 668
Kokku rahavood äritegevusest	805 778	1 708 282
Põhivara soetus	-307 645	-278 147
Materiaalse põhivara müük	63 927	56 566
Antud laenud	-2 400	0
Laekunud intressid	3	4
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-246 115	-221 577
Saadud laenud	1 122 784	1 293 427
Saadud laenude tagasimaksed	-1 303 668	-2 462 941
Arvelduslaenu muutus	-155 756	37 270
Kapitalirendi põhiosa maksed	-157 337	-275 230
Makstud intressid	-22 604	-82 888
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-516 581	-1 490 362
Rahavood kokku	43 082	-3 657
Raha ja raha ekvivalendid perioodi algul	10 842	14 739
Raha ja raha ekvivalentide muutus	43 082	-3 657
Valuutakursside muutuste mõju	0	-240
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpul	53 924	10 842

Lisa rahavoogude aruande juurde

Puhaskahjumi korrigeerimised koosnevad järgmistest mitterahalistest äritegevusega seotud kasumitest ja kahjumitest:

(eurodes)	2016	2015
Kinnisvarainvesteeringute kulum ja väärtuse langus	4 600	4 599
Materiaalse põhivara kulum ja väärtuse langus	2 218 655	2 378 202
Immateriaalse põhivara kulum ja väärtuse langus	12 584	16 991
Kasum materiaalse põhivara müügist	-6 432	-105
Kahjum materiaalse põhivara mahakandmisest	12 470	16 489
Kasum kreditoorse võlgnevuse mahakandmisest	-12 139	0
Kahjum valuutakursi muutusest	256	924
Kahjum mis on seotud laenu võtmisega	0	14 532
Intressitulu	-21	-27
Intressikulu	1 216 604	1 925 632
Realiseerimata kursivahed	0	240
Puhaskahjumi korrigeerimised kokku	3 446 577	4 357 477

Põhivara soetamine koosneb järgmistest komponentidest:

(eurodes)	2016	2015
Materiaalse põhivara soetus	-233 008	-246 160
Immateriaalse põhivara soetus	-74 637	-31 987
Põhivara soetused kokku	-307 645	-278 147

OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE

(eurodes)	Aktisia- kapital	Aažio	Kohustuslik reserkapital	Jaotamata kasum	Kokku
Saldo 31.12.2014	494 672	42 934 606	48 001	-37 607 827	5 869 452
Aktsiate emissioon	1 438	3 089 000	0	0	3 090 438
Aruandeperioodi kahjum	0	0	0	-2 884 433	-2 884 433
Saldo 31.12.2015	496 110	46 023 606	48 001	40 492 260	6 075 457
Aktsiate emissioon	1 438	4 998 562	0	0	5 000 000
Aruandeperioodi kahjum	0	0	0	-2 339 403	-2 339 403
Saldo 31.12.2016	497 548	51 022 168	48 001	-42 831 663	8 736 054

Emaettevõtte korrigeeritud konsolideerimata omakapital (äriseadustikus kehtestatud nõuetele vastavuse arvestamiseks) on seisuga 31. detsember järgmine:

(eurodes)	2016	2015
Emaettevõtte konsolideerimata omakapital	8 736 054	6 075 457
Tütarettevõtete väärtus emettevõtte konsolideerimata bilansis (miinus) ¹	-6 858 720	-6 858 720
Tütarettevõtete väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil (pluss)	961 622	1 757 515
Kokku	2 838 956	974 252

¹ Täiendav informatsioon tütarettevõtete väärtuse kohta emettevõtte konsolideerimata bilansis on toodud lisas 27.

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Paldiski Sadamate AS aktsionäridele

Märkusega arvamus

Oleme auditeerinud Paldiski Sadamate AS ja tema tütarettevõtjate (kontsern) konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab konsolideeritud finantsseisundi aruannet seisuga 31. detsember 2016 ning eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta konsolideeritud koondkasumiaruannet, konsolideeritud omakapitali muutuste aruannet, konsolideeritud rahavoogude aruannet ja konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisasid ning konsolideeritud aastaaruande koostamisel kasutatud peamiste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates, välja arvatud lõigus Märkusega arvamuse avaldamise alus kirjeldatud asjaolu võimalik mõju, kajastab kaasnev konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistest osades õiglaselt Paldiski Sadamate AS finantsseisundit seisuga 31. detsember 2016 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Märkusega arvamuse avaldamise alus

Kontserni bilansis seisuga 31. detsember 2016 kajastuvad materiaalsed põhivarad jääkmaksumuses 54 793 tuhat eurot (31 detsember 2015: 57 325 tuhat eurot). Kontserni majandustegevuse tulemus on olnud 2008 - 2016 aastatel negatiivne. Paldiski Sadamate AS juhtkond viis läbi põhivarade kaetava väärtuse testi ning leidis, et varade kasutusväärtus on kõrgem kui nende jääkväärtus bilansis. Kaetava väärtuse testi tulemus sõltub peamiselt käibe kasvu prognooside realiseerumisest ning kasutatavast diskontomäärast. Kuna testis kasutatava diskontomäära suuruse ja käibe prognooside osas puudub kindlus, siis ei saa me hinnata mis ulatuses tuleks nimetatud põhivarade väärtust Kontserni bilansis 31. detsember 2016 seisuga alla hinnata. Sarnased asjaolud eksisteerisid ka 2015. aastal, mistõttu väljastasime 30. juuni 2016 märkusega arvamuse.

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga”. Me oleme kontsernist sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestuseksperptide eetikakoodeksiga (Eesti) ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt eetikakoodeksi nõuetele. Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie märkusega arvamusele.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet ega meie asjaomast vandeauditori aruannet.

Meie arvamus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon oluliselt lahkneb konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Nagu kirjeldatud eespool osas „Märkusega arvamuse alus” ei saa me hinnata mis ulatuses tuleks eelnimetatud põhivarade väärtust Kontserni bilansis alla hinnata. Seetõttu ei ole me suutelised tegema järeldust, kas muu informatsioon on selle asjaoluga seoses oluliselt väärkajastatud või mitte.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses raamatupidamise aastaaruandega

Juhtkond vastutab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandlusstandarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhtkond peab vajalikuks, võimaldamaks konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande korrektset koostamist ja esitamist ilma pettusest või vigadest tulenevate oluliste väärkajastamisteta.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama kontserni suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb kas kontserni likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad kontserni raamatupidamise aruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeaudiitori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeaudiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduure vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, vääresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamuse avaldamiseks kontserni sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhatuse arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhatuse poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust kontserni suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeaudiitori aruandes tähelepanu konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused põhinevad vandeaudiitori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis;
- Hindame kontserni majandusüksuste või äritegevuste finantsteabe kohta piisava asjakohase tõendusmaterjali, et avaldada aramus kontserni konsolideeritud finantsaruannete kohta. Me vastutame kontserniauditi juhtimise, järelevalve ja läbiviimise eest. Me oleme ainuvastutavad oma auditiarvamuse eest.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mis tahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

Tallinn, 22. juuni 2017

Ivar Kiigemägi
Vandeaudiitori number 527
Ernst & Young Baltic AS
Audiitorettevõtja tegevusloa number 58

Erik Oja
Vandeaudiitori number 600

**MÜÜGITULU JAOTUS VASTAVALT EESTI MAJANDUSE TEGEVUSALADE
KLASSIFIKAATORILE (EMTAK)**

Kontserni emaettevõtte müügitulu jaguneb EMTAK koodide lõikes järgmiselt:

(eurodes)	EMTAK-i koodid	2016	2015
Laadungikäitlus	52241	3 349 366	4 013 457
Sadamate töö ja veeteede kasutamisega seotud tegevused	52221	2 476 614	2 457 185
Muude vahetoodete hulgimüük	46761	1 139 944	1 361 519
Enda või renditud kinnisvara üürileandmine ja käitlus	6820	541 412	701 507
Mujal liigitamata masinate, seadmete jm materiaalse vara rentimine ja kasutusrent	7739	327 284	341 588
Maismaaveondust teenindavad tegevusalad	52211	322 754	408 466
Raamatupidamine, maksualane nõustamine	69202	118 663	101 022
Mujal liigitamata veondust abistavad tegevused	52299	59 221	69 711
Muud veondust abistavad tegevused	52291	53 710	58 202
Elektrienergia müük	35141	29 783	22 019
Turvatöö, v.a. avalik korrakaitse	8010	23 348	22 869
Veevarustus	36001	22 265	21 115
Muud maismaaveondust teenindavad tegevusalad	52219	18 914	27 449
Muud veetransporti teenindavad tegevusalad	52229	10 944	10 003
Muu mujal liigitamata kutse-, teadus- ja tehnikaalane tegevus	74901	7 950	13 326
Mujal liigitamata rajatiste ehitus	4299	7 321	4 420
Sõiduautode ja väikebusside rentimine ja kasutusrent	7711	1 589	5 100
Muu mujal liigitamata teenindus	9609	289	1 203
Kokku		8 511 371	9 640 161

KAHJUMI KATMISE ETTEPANEK

Paldiski Sadamate AS-i konsolideeritud katmata kahjum seisuga 31.12.2016 on -48 730 289 eurot.

Kontserni juhatus teeb aktsionäride üldkoosolekule ettepaneku katta katmata kahjum järgnevate perioodide kasumist.

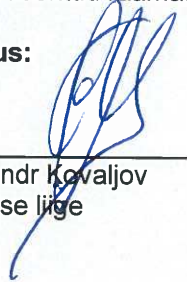
Aleksandr Kovaljov
Juhatuse liige

22 juuni 2017. a

JUHATUSE JA NÕUKOGU LIIKMETE ALLKIRJAD 2016. AASTA MAJANDUSAASTA ARUANDELE

Käesolevaga kinnitame Paldiski Sadamate AS-i 2016. a konsolideeritud majandusaasta aruandes, konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes esitatud andmete õigsust:

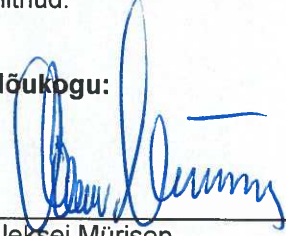
Juhatus:

Aleksandr Kovaljov
Juhatuses liige

Nõukogu on juhatuse poolt koostatud majandusaasta aruande, mis koosneb tegevusaruandest ja raamatupidamise aastaaruandest, läbi vaadanud ja aktsionäride üldkoosolekule esitamiseks heaks kiitnud.

Nõukogu:

Aleksei Mürisep
Nõukogu esimees

Aleksei Tshulets
Nõukogu liige

Jevgenija Tihhonova
Nõukogu liige

22 juuni 2017. a

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Laadungikäitlus	52241	3349366	39.35%	Jah
Sadamate töö ja veeteede kasutamisega seotud tegevused	52221	2476614	29.10%	Ei
Muude vahetoodete hulgimüük	46761	1139944	13.39%	Ei
Enda või renditud kinnisvara üürileandmine ja käitus	68201	541412	6.36%	Ei
Mujal liigitamata masinate, seadmete jm materiaalse vara rentimine ja kasutusrent	7739	327284	3.85%	Ei
Parklate tegevus	52211	322754	3.79%	Ei
Raamatupidamine, maksualane nõustamine	69202	118663	1.39%	Ei
Mujal liigitamata veondust abistavad tegevused	52299	59221	0.70%	Ei
Veoste ekspedeerimine	52291	53710	0.63%	Ei
Elektrienergia müük	35141	29783	0.35%	Ei
Turvatöö, v.a avalik korrakaitse	80101	23348	0.27%	Ei
Veekogumine, -töötlus ja -varustus	36001	22265	0.26%	Ei
Muud maismaaveondust teenindavad tegevusalad	52219	18914	0.22%	Ei
Muud veetransporti teenindavad tegevusalad	52229	10944	0.13%	Ei
Muu mujal liigitamata kutse-, teadus- ja tehnikaalane tegevus	74901	7950	0.09%	Ei
Mujal liigitamata rajatiste ehitus	42991	7321	0.09%	Ei
Sõiduautode ja väikebusside (täismassiga alla 3,5 t) rentimine ja kasutusrent	77111	1589	0.02%	Ei
Muu mujal liigitamata teenindus	9609	289		Ei

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6511010
Telefon	+372 6391367
Faks	+372 6511011
Faks	+372 6391342
Mobiiltelefon	+372 5252131
E-posti aadress	nelja@portofpaldiski.ee
E-posti aadress	info@portofpaldiski.ee
Veebilehe aadress	www.portofpaldiski.ee